VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 56 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, toukok. 14 p., 1963 — Tuesday, May 14, 1963

Canadaan ydinaseita jo ehkä 4 kk. kuluttua

Ottawa. — Palattuaan viime viikon vaihteessa keskusteluistaan Yhdysvaltain presidentti Kennedyn kanssa Canadan pääministeri Lester B. Pearson ilmoitti, että kahden maan välillä ryhdytään hetimiten neuvottelemaan siitä miten voitaisiin järjestää yhdysvaltalaisten ydinaseiden vastaanottaminen Canadan taholta.

Pääministeri sanoi olleensa erittäin tyytyväinen kolmisen päivää kestäneen Yhdysvaltain vierailunsa johdosta ja että diplomaattisella taholla tapahtuvat neuvottelut alkanevat ydinaseita koskevasti jo ehkä tällä viikolla. Saatujen tietojen mukaan on ennustettu, että Canadassa tulee olemaan yhdysvaltalaisia ydinaseita ehkä neljän kuukauden kuluttua.

Hän sanoi, että vaikka hän oli sitä mieltä, että sellaisen sopimuksen solmimiseksi ei tarvittaisi parlamentin hyväksymistä, niin parlamentilla tulee kuitenkin olemaan mahdollisuus keskustella maan puolustusohjelmasta silloin kun se kokoontuu ensimmäiseen istuntoonsa torstaina.

Pearsonin hallituksella ilmoitetaan jo olleen mahdollisuus tutkia vanhaa sopimusluonnosta, joka laadittiin Diefenbakerin hallituksen toimesta noin kaksi vuotta sitten ja joka on ollut puolustusministeriössä keräämässä pölyä siitä lähtien.

"Olemme tehneet joitakin muutoksia siihen", sanoi hän. "Meillä tulee olemaan sopimusluonnos esitettävänä silloin."

Mr. Pearson matkusti takaisin Canadaan Hyannis Portista viime lauantaina ilmavoimien lentokoneella ja vastassa häntä Ottawassa oli hänen vaimonsa, ulkoministeri Paul Martin, oikeusministeri Lionel Chevreir sekä Yhdysvaltain ministeri Ottawassa Ivan White.

Pääministeri ilmoitti samalla, että hallitus tulee ottamaan yhteyden British Columbian pääministeri W. A. C. Bennettiin tarkoituksella päästä jonkinlaiseen sopimukseen Columbia-joen voimavarojen myynnistä (tai luovuttamisesta) Yhdysvalloille, josta myös oli keskusteltu Hyannis Portissa.

Hän sanoi, että hänen johtamansa hallituksen tarkoituksena on päästä jonkinlaiseen selvyyteen tästä sopimuksesta ja yhteisymmärrykseen kahden maan välillä. Hän kieltäytyi selostamasta lähemmin hänen hallituksensa aikeita tässä suhteessa.

Mr. Pearson väitti, että hän oli esittänyt joitakin vissejä mielipiteitä Canadan epäedullisista kauppasuhteista Yhdysvaltoihin, mutta tässäkin tapauksessa hän kieltäytyi lähemmistä selostuksista kunnes on keskusteltu Yhdysvaltain presidentin näitä kysymyksiä koskevista ehdotuksista yleisessä tariffi- ja kauppasopimuskonferenssissa (GATT), joka alkanee tällä viikolla.

"Haluamme, että ne neuvottelut onnistuvat", sanoi hän.

Pääministeri ilmoitti edelleen, että hän ei ollut kutsunut Yhdysvaltain presidenttiä vastavierailulle Ottawaan, vaan oli sitä mieltä, että mahdollisesti pääministerin kesäasunnolle lähelle sijaitsevalle Harrington Lakelle voitaisiin järjestää sellainen tapaaminen mielyttävissä olosuhteissa.

Canada myy kolmanneksi eniten vehnää Kiinalle

Washington. — Yhdysvaltain maatalousministeriö ilmoitti eilen, että jo tähän mennessä tänä vuonna Kiina on ostanut ulkomailta 3,930,000 tonnia vehnää ja että määrä on nyt jo suurempi kuin Kiinan kahden viimeisen vuoden aikana ulkomailta ostama viljamäärä. Vuonna 1961 Kiina osti ulkomailta 3,584,000 tonnia vehnää ja vuonna 1963 3,644,000 tonnia.

Maatalousministeriön aikakausjulkaisun Foreign Agriculturen mukaan Australia on sitoutunut toimittamaan Kiinalle vehnää 1,900,000 tonnia tämän vuoden kuluessa, Ranska 1,100,000 tonnia ja Canada 930,000 tonnia. Kiinan hallitus on ostanut tämän vuoden kuluessa tähän mennessä kaikkiaan 4,258,000 viljaa verrattuna 5,615,000 tonniin vuonna 1961 ja 4,727,000 tonniin vuonna 1962.

Neuvostoliitto jatkaa avaruuskokeita

Moskova. — Neuvostoliitto ilmoitti viikonvaihteessa, että se aloittaa uudelleen ohjuskokeet Tyynellämerellä huomenna tarkoituksella kokeilla edelleen kehitettyjä ohjuksia, joita voitaisiin käyttää uusilla avaruuslennoilla.

Dynamiittiräjähdys ilmavoimien värväystoimistolla

Montreal. — Dynamiittipommi joko heitettiin tai asetettiin Canadan kuninkaallisten ilmavoimien värväystoimiston takaseinälle Montrealin luoteisosassa eilen. Räjähtäessään se repi aukon seinään, mutta ei kuitenkaan aiheuttanut mitään loukkaantumisia tai kuolemantapauksia.

Pommi repi kaksi jalkaa läpimitaltaan olevan reiän rakennuksen seinään.

Räjähdys aiheutti samalla ikkunoiden rikkoutumisen toisella puolella katua olevassa viisikerroksisessa liikerakennuksessa ja eräässä apartmenttitalossa.

Ilmavoimien rakennuksessa talonmiehenä oleva Harry Hewson kertoi, että pommi räjähti kello 2.38 aamulla hänen ollessaan rakennuksen kolmannella lattialla.

Ruotsalaiset ajavat oikeata kaistaa v. 1967

Tukholma. — Parlamentin alahuoneen hyväksymän ehdotuksen mukaisesti ruotsalaiset autoilijat tulevat ajamaan maanteiden ja katujen oikeanpuolista kaistaa vuonna 1967. Nykyään liikenne etenee tien vasentapuolta. Parlamentin ylähuone hyväksyi ehdotuksen jo aikaisemmin. Suunnitelman mukaan uusi liikennesäädös astuu voimaan mahdollisesti jonain sunnuntaiaamuna aikaisin kseäkuussa v. 1967.

VIIME TIEDOT

Birmingham. — Armeijan upseerit ja liittovaltion poliisivirkailijat ovat perustaneet päämajansa tähän teollisuuskaupunkiin. Noin 3,000 liittovaltion sotilasta on valmiina saapumaan kaupunkiin millä hetkellä tahansa pitämään järjestystä rotusyrjintämellakoinnin jatkuessa. Heidät on sijoitettu lähellä oleville tukikohdille.

Moskova. — Neuvostoliiton hallitus kielsi eilen viideltä yhdysvaltalaiselta ja viideltä brittiläiseltä diplomaattiselta virkailijalta Neuvostoliitossa oleskeluoikeuden syyttäen, että he olivat olleet yhteydessä vakoiluun Britannian ja Yhdysvaltain hyväksi. Neuvostoliiton protestinooteissa näille maille sanottiin, että ko. henkilöt olivat auttaneet neuvostoliittolaista tiedemiestä, Oleg V. Penkovskya ja brittiläistä liikemiestä, Greville M. Wynnea, heidän suorittaessa vakoilutoimintaa. Ensiksimainittu on tuomittu kuolemaan ja jälkimmäinen 8 vuodeksi vankeuteen.

Lontoo. — Brittiläiset labouristit ovat saavuttaneet valtavan vaalivoiton Britannian kunnallisvaaleissa. Eilen ilmoitettini, että labouristien valituksi saamien ehdokkaiden luku kohosi tällä kertaa 866:lla verrattuna edellisissä kunnallisvaaleissa kärsimäänsä 600 edustajapaikan menetykseen. Labouristeilla on nyt hallussaan 54 kunnallisvaltuustoa. Muutamien vaalitulosten ollessa vielä tarkistuksen puutteessa labouristien johtajat ilmoittivat, että labourin ehdokkaita oli valittu kaikkiaan 1,772.

Välirauhasta huolimatta levottomuutta Alabamassa

Birmingham. — Tuhannet suuttuneet neekerit osallistuivat mielenosoituksiin viime sunnuntaina sen jälkeen kun erään neekerijohtajan koti ja eräs neekerien omistama hotelli olivat kärsineet vaurioita pommiatentaateissa.

Lähes 50 henkilöä, joista jotkut poliiseja ja palokuntalaisia kuljetettiin sairaaloihin saamaan lääkintäapua.

Mielenosoituksien yhteydessä tapahtui tuhansien dollarien omaisuusvahingot neekerien asutusalueella, jolla sytytettiin asuntoja palamaan. Myös ilmoitettiin, että oli tapahtunut joidenkin kauppojen ryöstämisiä.

Suurilla kivillä heitettiin poliisien ja palokuntalaisten autojen tuulilasia rikki. Samoin ploiisiautojen renkaita oli revitty puukoilla.

Rauha palautui kaupunkiin aamuun mennessä, mutta vielä oli suuret poliisijoukot patrullissa antaen sellaisen kuvan, että kaupunki oli piirityksen vallassa.

Alabaman kansalliskaarti määrättiin taisteluvalmeuteen levottomuuksien vallitessa. Liittohallituksen taholta kuitenkin ilmoitettiin, ettei oltu harkittu osavaltion asejoukkojen määräämistä keskushallituksen määräysvallan alaisuuteen.

NEEKERIJOHTAJAT TERVEHTIVÄT "VOITTOA"

Birmingham. — Neekerijohtajat ilmoittivat täällä lauantaina, että oli päästy sovintoon ja että levottomuudet neekerien ja valkoihoisten ihmisten välillä oli päättynyt sen jälkeen kun oli sovittu kahden kansan erimielisyyksistä valkoihoisista ja neekereistä muodostetussa kansalaisten komiteassa. Neekerijohtajat tervehtivät käännettä suurena neekeriväestön voittona kohti rotuerottelun poistamista.

Mutta kaupungin viranomaiset olivat sitä mieltä, että rotujen väliset yhteenotot eivät olleet vielä päättyneet ja että muodostetun komitean laatima sopimus kuusi viikkoa kestäneiden levottomuuksien lopettamiseksi ei ollut heitä sitova.

Kuitenkin rotuerottelua vastustavien ihmisten johtaja tri Martin Luther King sanoi: "Etelän rotuerottelumuurit tulevat luhistumaan."

King ilmoitti sanomalehtimiehille, että valkoihoisten ja neekeriliikemiesten muodostamassa komiteassa oli päästy yksimielisyyteen siitä, että rotuerottelu on lopetettava ravintoloissa ja useissa muissakin yleisissä paikoissa seuraavan 90 päivän kuluttua.

Samoin oli sovittu siitä, että neekereille olisi maksettava parempi palkka ja otettava myös heitä visseihin toimiin seuraavan 60 päivän kuluttua.

Komitean taholta vaadittiin myös sitä, että myös neekerilapsille järjestettäisiin koulunkäyntimahdollisuus yhdessä valkoihoisten lapsien kanssa.

Kaupungin pormestari Albert Boutwell oli niiden henkilöiden joukossa, jotka olivat sitä mieltä, että komitean laativa sopimus ei ole sitova mikäli kaupunginhallinto on kyymyksessä.

Nuori neekerinainen polvistuu katukäytävälle Birminghamissa, Ala., rukoillen, että rotusyrjintä etelävaltioissa päättyisi. Yli 2,000 neekerirotuista yhdysvaltalaista on ollut päivittäin mielenosoituksilla vaatien rotusyrjinnän poistamista. Yli 2,400 neekeriä on pidätetty, heidän joukossaan suuri joukko lapsia ja alaikäisiä. — TNS-kuva.

"Maailman nopein mies", sprintteri, kuoli 81 ikäisenä

Hamilton. — Canadan mainio rata- ja kenttäurheilija Bobby Kerr, joka parhaimmillaan ollessa tunnettiin "maailman nopeimman miehen" tittelistä, kuoli täällä kotonaan viime sunnuntaina. Hän oli 81-vuotias.

Kerr juoksi 100 jaardia 9.4 ja 220 jaardia 21.3 sekunttia Winnipegissa vuonna 1910.

Hän osallistui Canadan edustajana kaksiin olympiakisoihin ja oli kolmansissa olympialaisissa Canadan urheilujuokkueen kapteenina sekä neljänsissä olympialaisissa Canadan joukkueen rata ja kenttäurheilijain ryhmän kapteenina.

Kerr oli syntynyt Eniskillenissä, Irlannisa ja tuli sieltä hyvin nuorena vanhempiensa mukana Canadaan. Aluksi hän asui vähän aikaa Kemptvillessa, mutta muutti sieltä pian Hamiltoniin, missä hän asui koko lopun ikäänsä.

Yhdysvallat voinee uusia suhteensa Unkariin

Washington. — Täällä ilmoitettiin viikon alussa, että Yhdysvallat voinee uusia diplomaattiset suhteensa Unkariin. Suhteet tähän maahan rajoittuivat mahdollisimman vähäisiksi sen jälkeen kun Unkarissa suoritettiin epäonnistunut vastavallankumouksellisten ainesten vallankaappausyritys.

Yhdysvallat vaatii "historiallisia" oikeuksiaan Canadan kalastusvesillä

Washington. — Yhdysvaltain taholta kieltäydyttiin suostumasta Canadan ehdotukseen molempien maiden aluevesien ulottuvaisuudesta kun Yhdysvaltain presidentti Kennedy ja Canadan pääministeri Pearson tapasivat toisensa kolme päivää kestäneessä neuvonpidossa, joka päättyi viime viikonvaihteessa.

Neuvonpidon jälkeen annetussa yhteisessä kommunikeassa kosketeltiin yhtä kysymystä, joka on erittäin tärkeä erikoisestikin canadalaisille ammattikalastajille.

Pearson oli ehdottanut jotta yhdysvaltalaisella taholla suostuttaisiin aluevesien ulottamiseen 12 mailiin, jotta alueet jäisivät yksinomaan sen maan kalastajien käyttöön, jonka maan rannoilla ne ovat.

Nykyinen aluevesien raja on kansainvälisen sopimuksen mukaan 3 mailia. Sen jatkaminen lisäksi 9 maililla suojelisi Canadan rannikkokalastajia ulkomaalaisten troolareiden kilpailulta.

Kommunikeassa sanottiin, että presidentti Kennedy oli säilyttänyt Yhdysvalloille oikeuden pitää kiinni kolmen mailin 'historiallisesta" aluevesirajasta. Todellisuudessa Yhdysvallat oli valmis perääntymään tässä suhteessa jo joitakin vuosia sitten, mutta sittemmin sen maan asenne on nähtävästikin "koventunut".

Yhdysvaltalaisella taholla viitataan siihen, että sen maan kalastajilla on "historialliset" oikeudet kalastaa Canadan rannikon läheisyydessä.

Mr. Pearsonin ilmoitetaan sanoneen, jotta Canada tulee ottamaan huomioon nämä Yhdysvaltain "historialliset" oikeudet ja harkitsemaan niitä vaikka hän ei vielä sanonut minkä kannan uusi hallitus tulisi ottamaan asian suhteen.

Presidentti oli ilmeisestikin ottanut joitakin askeleita eri suuntaan siitä kannanotosta, jonka Yhdysvallat omaksui vuosina 1958 ja 1960 Geneven merilakikonferensseissa, jotka pidetään Yhdistyneiden Kansakuntien järjestäminä. Toisessa näistä Yhdysvallat ja Canada olivat molemmat sitä mieltä, että aluevesiraja oli muutettava kuuteen mailiin ja sen lisäksi suotava kunkin maan kalastajille toinen kuusi mailia lisää aluevettä, jolla heillä olisi yksinoikeus kalastaa.

Siihen kannanottoon päästiin pitkän ja terävän keskustelun jälkeen. Yhdysvallat saapui vuoden 1958 konferenssiin varustettuna sillä ajatuksella, että se ei tule missään suhteessa perääntymään siitä käsityksestä jotta aluevesirajan on ulotuttava vain kolme mailia kunkin maan rannasta, joka oli ollut tunnustettu sitten vuoden 1703.

Yhdysvallat luopui yrityksistään säilyttää kolmen mailin raja sen jälkeen kun kävi ilmeiseksi, että 86 vallan konferenssi ei ollut valmis hyväksymään sen edelleen voimassa pitämistä ja oli hyvin mahdollista, että konferenssi oli valmis hyväksymään 12 mailin aluevesirajan. V. 1958 konferenssin lopussa todettiin, että Yhdysvallaat ja Canada olivat samaa mieltä siitä jotta olisi määrättävä aluevesirajaksi kuusi mailia ja sen lisäksi säilytettävä kunkin maan kalastajille lisäksi kuusi mailia ulottuvat vedet.

Tässä vaiheessa Yhdysvallat vaati, että yhdysvaltalaisten kalastajien "historialliset" kalastusoikeudet olisi säilytettävä loppumattomiin. Tässä tapauksessa "historialliset" oikeudet merkitsivät sitä, että on jatkettava yhdysvaltalaisten kalastajien kalastusoikeuksia niillä vesillä, joilla he olivat kalastaneet vähintäin viisi vuotta ennen vuotta 1958.

Tällöin Canadan hallituksen taholta syytettiin, että Yhdysvaltain hallitus ehdottaa jotta yhdysvaltalaisilla troolareilla tulisi olla rajattomat oikeudet kalastaa canadalaisilla vesillä.

V. 1960 pidetyssä konferenssissa pakistanilainen M. S. A. Baig esitti kompromissiehdotuksen, jonka mukaisesti "historialliset" oikeudet tunnustettaisiin vain vissiksi tulevaksi kaudeksi — mahdollisesti 10 vuodeksi, jonka jälkeen ne voitaisiin peruuttaa. Tällöin canadalaiset edustajat peruuttivat aikaisemmat ehdotuksensa ja suostuivat kompromissiehdotukseen, joka kuitenkin jäi yhtä ääntä vaille konferenssin äänienemmistön saamisesta.

Näin päättyi v. 1960 merilakikonferenssi pääsemättä mihinkään yhteisymmärrykseen aluevesistä.

Canadalaisittain ajatellen kysymys aluevesistä ja niillä kalastamisoikeuden ulottamisesta 12 mailiin on erittäin tärkeä asia, sillä Canadan rannikolla on paljon rannikkokalastajia, joiden toimeentulo kärsisi huomattavasti siitä jos maan rantojen läheisyyteen saapuisi suurempia ulkomaalaisia koneellistettuja aluksia kalastamaan.

KALASTAJAIN UNIO VAATII JAPANILAISTEN KALASTUSOIKEUKSIEN POHTIMISTA

Vancouver. — Canadan länsirannikon kalastajain ja kalasäilyketehdastyöläisten unio (United Fishermen and Allied Workers) ilmoitti viikonvaihteessa, että se lähettää pian sen jälkeen kun uusi parlamentti kokoontuu ensimmäiseen istuntoonsa 10-miehisen edustajajoukon Ottawaan keskustelemaan parlamentaarikkojen kanssa ja ehdottamaan jotta parlamentin alahuoneessa ja sen mahdollisesti nimittämissä valiokunnissa keskusteltaisiin tyhjentävästi japanilaisten kalastusoikeuksista Tyynellämerellä ja Canadan rannikon läheisyydessä.

Senaattori David Walker:

Canadan saatava jälleen käsiinsä teollisuutensa

Buffalo. — Canadalainen senaattori David Walker sanoi täällä Kansainväliselle Instituutille pitämässään puheessa, että yhdysvaltalaisten yhtiöiden Canadassa olevat alayhtiöt olivat antaneet suuria lahjoituksia vaalityötä varten. Tämä entinen konservatiivinen hallitusministeri syytti, että yhdysvaltalaiselta taholta oli täten pyritty vaikuttamaan Canadan liittovallituloksiin. Hänen puheensa päävaiheena oli se, että oli olemassa erimielisyyksiä Canadan ja Yhdysvaltain välisissä suhteissa.

Canadalaisia harmittaa se, että yhdysvaltalaiset kontrolloivat niin suurta osaa Canadan taloudesta, sanoi hän.

"Me täysin käsitämme, että jos me menetämme taloutemme kontrollin, niin silloin tulemme loppukädessä menettämään myös poliittisen kontrollin", sanoi senaattori.

Jos toivomme hyvien suhteiden jatkumista kahden maan välillä, niin canadalaisten on nyt ostettava takaisin huomattava osa niistä canadalaisista resursseista, jotka ovat tällä hetkellä yhdysvaltalaisten omistuksessa.

Hän sanoi, että Canadassa nykyään olevasta ulkomaalaisesta pääomasta on 80 prosenttia yhdysvaltalaisten käsissä.

Ulkomaalaiset omistavat tällä hetkellä 73 prosenttia Canadan kaivosteollisuudesta, 61 prosenttia tehdasteollisuudesta ja 80 prosenttia öljyteollisuudesta, sanoi hän.

"Yhdysvaltalaisilla teollisuusfirmoilla on yli 6,000 alayhtiötä toiminnassa Canadassa, jotka yhtiöt ovat suuressa määrässä Yhdysvalloista päin kontrolloituja . . . joten on luonnollista, että canadalaiset ovat sitä mieltä jotta perusvaikeus Canadasta juontuu 'sivuliiketaloudesta'," sanoi hän.

Sen. Walker sanoi, että kun canadalaiset valittavat jotta on olemassa huomattavasti epäedullinen kauppatase Yhdysvaltain kanssa, heitä syytetään yhdysvaltalaisvastaisuudesta. Siitä huolimatta, tähdensi hän, 18 miljoonaa canadalaista ostaa enemmän Yhdysvalloista kuin 180 miljoonaa yhdysvaltalaista ostaa Canadasta.

"Voitte käsittää kuinka huolestuneita me olemme kun näemme yhdysvaltalaisten nielevän taloutemme", sanoi hän.

Senaattori Walker oli sitä mieltä, että canadalaiset ovat "intohimoisesti halukkaita" pysymään edelleenkin canadalaisina Britannian kansojenyhteisön puitteissa. Mutta hän ennusti, että koska Britannia "katsoo paremmin Euroopan suuntaan kuin kansojenyhteisön suuntaan", niin canadalaiset tulevat siirtymään "paljon läheisempään yhteyteen" Yhdysvaltain kanssa.

"Vanha tasapaino Yhdysvaltain voiman ja Britannian suojelun välillä, joka on ollut Canadan talouden perusta yli vuosisadan ajan, on hävinnyt ainiaaksi."

PUOLUSTI VEHNÄKAUPPOJA

Hän puolusti sitä, että Canada oli myynyt vehnää Kiinalle ja huomioi, että Canada ei ollut koskaan sitoutunut puolustamaan Chiang Kaishekin Formosalla olevaa valtaa. "Meille maksetaan rahassa siitä, että autamme kiinalaisia ruokkimaan heidän miljoonia kansalaisiaan, emmekä havaitse, että tässä olisi mitään periaatteellista vikaa vaikka siten voisimmekin loukata yhdysvaltalaista politiikkaa", sanoi hän.

Kuubaan nähden Canada suhtautuu samalla tavalla kuin suurin osa maailman muista valloista. "Se (Canada) ei ole sodassa Kuuban kanssa eikä se voi nähdä miksi sen tulisi kieltäytyä käymästä käteiskauppaa Kuuban kanssa ei-strateegisista tuotteista. Todellisuudessa periaate on tärkeämpi kuin kauppa, joka rajoittuu vain vähäiseen", huomioi hän.

UDP arvostelee Pearsonin ydinasekantaa

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen taholta arvosteltiin eilen pääministeri Lester Pearsonia sen johdosta, että hän oli sitonut Canadan ottamaan vastaan ydinaseita "ilman johtokunnan määräystä" käydessään keskusteluja Yhdysvaltain presidentin John Kennedyn kanssa Hyannis Portissa viime viikolla.

Uuden demokraattisen puolueen johto syytti Pearsonia ylimielisyydestä ja sanoi, että hänellä ei ollut mitään oikeutta tehdä tällaista sopimusta vain muutamia päiviä ennen parlamentin kokoontumista.

Puolueen taholta vaadittiin, että hallituksen ei tulisi nyt ryhtyä mihinkään enempiin toimenpiteisiin ennenkuin parlamentti kokoontuu torstaina ja on keskustellut ja päättänyt ydinasepolitiikasta.

Syyrian ja Irakin hallitukset palasivat valtaan

Damaskos. — Viime viikonvaihteessa kaatuneet Syyrian ja Irakin hallitukset on palautettu valtaan, vaikkakin jossain määrin uudistettuina, ilmoitettiin täällä eilen.

Syyrian pääministeri Salah Eddin Bitar on muodostanut uuden hallituksen oltuaan pois vallasta vain kaksi päivää, ilmoitettiin Damaskoksen radiossa.

Samanaikaisesti ilmoitettiin Irakista, että siellä on muodostettu uusi hallitus, johon on vaihdettu uudet finanssi- ja asutusministerit sekä järjestetty uusi ministeripaikka, jonka täyttäjän tehtäväksi jää arabien yhtenäisyyden vaaliminen.

21-jäsenisen Irakin hallituksen johdossa on pääministeri, kenraali Ahmed Hassa Bakr, joka esitti hallituksen eronpyynnön viime lauantaina vain muutamia tunteja sen jälkeen kun Syyrian hallitus pyysi eroa toimestaan. Molemmat hallitukset ovat sitä mieltä, että tulisi luoda uusi arabiliittovaltio, jonka johdossa olisi Egyptin presidentti Gamal Abdel Nasser.

Maanjäristys Ecuadorissa

Quito. — Maanjäristys vapisutti suurinta osaa Ecuadorin aluesta viime lauantaina aiheuttaen suurta hälyyntyneisyyttä. Tänne saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että suurinta vahinkoa oli tapahtunut rannikkoalueilla.

NORADn aluepäämaja siirretty North Bayhin

North Bay. — Täällä ilmoitettiin eilen, että Pohjois-Amerikan Puolustusesikunnan (North American Defence Command — NORAD) pohjoisen alueen päämaja oli siirretty virallisesti North Bayhin kun pohjoisen alueen komentava upseeri ilmavoimien varamarsalkka J. B. Harvey muutti tänne asumaan vakituisesti.

Pohjoisen alueen siirtäminen tänne St. Hubertista, Que., tekee tästä kaupungista toiseksi tärkeimmän NORADn keskuksen tällä mantereella, sanovat NORADn johtajat. NORADn keskus Colorado Springsissa on edelleen koko laitoksen "hermokeskus" ja sieltä saapuvat määräykset koko puolustuslaitoksen toiminnalle.

Mies syytteeseen varastetusta hopeamalmista

Toronto. — Meadowbrook Avenuella asuva 40 vuoden ikäinen David Drutz pidätettiin viime viikonvaihteessa syytettynä suuresti metallipitoisen hopeamalmin ja varastettujen tuotteiden laittomasta hallussapidosta.

Poliisin kertoman mukaan he olivat löytäneet 186 paunaa hopeata Queen-kadulla sijaisevalla metallisulattimolta, jonka Druntz omistaa.

Viime päivien kuluessa on löydetty $3 000 arvosta hopeamalmia, jonka väitetään olleen varastetun eräästä cobaltilaisesta hopeakaivoksesta.

Presleylta vaaditaan $501,400 korvausta

Santa Monica. — Laulaja Elvis Presleyltä on vaadittu $501,400 vahingonkorvausta erään kasvitarhurin lesken toimesta, jonka aviopuoliso kuoli Presleyn auton alle jouduttuaan.

Mrs. Leona Henslin esitti vahingonkorvausvaatimuksensa Santa Monican korkeimmassa oikeudessa viikonvaihteessa. Vahingonkorvausvaatimuksessa nimitettiin myös 23 vuoden ikäinen Richard E. Davis, joka oli ollut silloin ajamassa autoa. Hänen sanotaan olleen silloin Presleyn palveluksessa. Itse laulaja ei ollut autossa silloin kun onnettomuus tapahtui maaliskuun 13 päivänä.

Yhdysvaltalainen astronautti valmis matkalle

Cape Canaveral. — Gordon Cooperin avaruuslento peruutettiin puolisen aikaan huonojen sääsuhteiden takia.

Cape Canaveral. — Viikonvaihteessa ilmoitettiin, että yhdysvaltalainen astronautti Gordon Cooper oli siirretty eristyneeksi kolmeksi vuorokaudeksi ennen hänen suunniteltua avaruusmatkaansa, jonka olisi määrä alkaa tänään.

Hänet sijoitettiin avaruuslentäjien "valmennushuoneustoon", Cape Canaveralin S hangarissa, jossa aikaisemmat yhdysvaltalaiset astronautit viettivät viisi vuorokautta ennen heidän lähtöään matkalle.

Suunnitelmana on, että hän kiertäisi maapallon 22 kertaa noin 34 tunnin kuluessa.

Kina lentoyhtiöiden kesken matkalippujen hinnoista

Lontoo. — Britannia varoitti kahta yhdysvaltalaista matkustajalentolinjaa tämän viikon alussa sanoen, että niiden lentokoneet voidaan pidättää Britanniassa ellei lentolinja korota edestakaisten matkojensa matkustajalippujen hintoja.

International Air Transportation Associationin (lentoyhtiöiden omistajain yhdistyksen) kokouksessa viime lokakuussa päätettiin, että matkustajalippujen hintoja Atlannin yli lennoilla on korotettava viidellä prosentilla.

Mutta toinen näistä yhdysvaltalaisista lentoyhtiöistä, Pan-American on jo ilmoittanut, että se ei voi suostua päätöksen noudattamiseen.

Eräs Pan-American-yhtiön puhemies lisäsi, että yksi sen koneista, joka oli silloin matkalla Lontooseen, tulee laskeutumaan Länsi-Saksaan. Hän kieltäytyi selostamasta lähemmin mihin muihin toimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä yhtiön toimesta tässä kiistanalaisessa kysymyksessä.

Yhdysvaltain siviili-ilmailuhallinnon taholta on kehoitettu yhdysvaltalaista lentolinjayhtöitä pidättäytymään noudattamasta kansainvälisen yhdistyksen päätöstä matkalippujen hintojen korottamisesta. Myös Canadan valtiollisesti omistama Trans-Canada-yhtiö on ilmoittanut, että se ei tule korottamaan lippujen hintoja.

Britannian ilmailuministeriö oli lähettänyt yhdysvaltalaisille Pan-American ja Trans-World-yhtiölle sähkeet, joissa muistutettiin näitä, että ellei nämä yhtiöt korota lippujen hintaa viidellä prosentilla, kuten oli sovittu kansainvälisessä elimessä, niin siinä tapauksessa voitaisiin ehkä pidättää näiden yhtiöiden lentokoneita Britanniassa.

Kaikki Länsi-Euroopan lentolinjat ovat jo korottaneet matkalippujensa hintoja.

Britannian ilmailuministeriöstä ilmoitettiin sunnuntaina kuitenkin, että se ei tule ryhtymään mihinkään toimenpiteisiin ennenkuin se saa vastaukset sähkeensä kahdelle yhdysvaltalaiselle lentolinjalle.

Eurooppalaiset lentolinjat, jotka ovat joko valtion omistamia tai rahoittamia, olivat kaikki saaneet asianomaisten hallituksien kannatuksen lippujen hintojen korotukselle ennenkuin ne ryhtyvät toteuttamaan sellaista toimenpidettä.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. $10.50 6 kk. 5.75
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Tehtailijain yhdistys on oikeassa

Viime viikon lopulla tiedoitettiin, että Canadan tehtailijain yhdistys (Canadian Manufacturers Association) on omaksunut vastustavan kannan ehdotukseen, jonka mukaan pikapuoliin kokoontuvassa kansainvälisessä tullikonferenssissa (General Agreement on Tariffs and Trade — lyhyesti, GATT) pitäisi alentaa teollisuustuotteiden tulleja yleisesti 50-prosenttisesti.

Pinnallisesti katsoen tuntuu siltä, että tullimaksujen alentaminen auttaisi kansainvälistä kaupankäyntiä ja siten myös Canadan teollisuuselämää. Mutta vähänkin läheisempi tutustuminen tämän asian yksityiskohtiin saa ainakin meidän lehtemme vakuuttuneeksi siitä, että Canadan tehtailijain yhdistys on ehdottomasti oikeassa vastustaessaan tätä tullimaksujen alentamisehdotusta tässä vaiheessa.

KUKA SIITÄ HYÖTYISI?

Pääministeri Pearsonille ja kauppaministeri Mitchell Sharpille lähettämässään hyvin suoranaisessa ja asiallisesti perustellussa kannanmäärittelyssään tehtailijainyhdistys toteaa, että jos mainittu tullialennus hyväksyttäisiin, se lisäisi miljardin dollarin arvosta Canadan tuontia Yhdysvalloista, ajaisi monta canadalaista teollisuusyhtiötä seinää vasten ja aiheuttaisi lisää työttömyyttä maassamme. Tämän perusteella tehtailijainyhdistys ehdottaa, että toukok. 16—21 pnä Genevessä kokoontuvassa GATT-kokouksessa on tarkoin valvottava Canadan teollisuuden etuja ja vastustettava tullialennusehdotusta.

Ehdotus "kehittyneiden teollisuusmaiden" teollisuustuotteiden tullien laskemiseksi 50 prosentilla on tullut Yhdysvalloista — ja se ehdotus on kaikesta "puolueettomuusnäöstään" huolimatta erittäin epäedullinen Canadalle. Asian selventämiseksi on vain kysyttävä itseltämme seuraavaa: Kummasta maasta lähetetään toiseen maahan enemmän tehdastuotteita? Vastaus on selvä. Canadasta lähetetään Yhdysvaltoihin pääasiassa raaka-aineita ja puolivalmisteita, mutta äärettömän vähän teollisuustuotteita. Yhdysvallat lähettää sensijaan tänne Canadaan tulvittamalla kaikenlaisia teollisuustuotteita. Kun muistetaan että tullialennusten nimenomaisena tarkoituksena on "helpottaa" tavaran kuljetusta maasta toiseen, niin tämä sellaisenaan osoittaa, että jättiläisosa tullialennusten hyödystä menisi Yhdysvaltain puolelle ja vain pieniä muruja putoaisi Canadan puolelle rajaa.

Analysoidessaan tätä presidentti Kennedyn pinnallisesti hyvin "liberaalisselta" toimenpiteeltä näyttävää tullialennusehdotusta, tri W. A. Mackintosh kirjoitti äskettäin The Financial Times-lehdessä mm. seuraavaa:

"Tosiasiassa Yhdysvaltain vaatimus samansuuruisista tullialennuksesta kaikilta muilta mailta, niin isoilta kuin pieniltäkin, on aina ollut keinona sille, että määräävässä asemassa oleva maa tulisi vieläkin määräävämmäksi, että luotonantaja tulisi entistä rikkaammaksi ja velallinen entistä köyhemmäksi . . . Yhdysvaltain taholta on kokonaan mieletöntä vaatia Canadaa alentamaan tulleja 50-prosenttisesti sillä perusteella, että Yhdysvallat on valmis tekemään samoin.

"Sellainen järjestely ei antaisi canadalaisille tehtailijoille samanlaista pääsyä yhdysvaltalaisille markkinoille mitä se antaisi yhdysvaltalaisille tehtailijoille canadalaisilla markkinoilla. Päinvastoin se painaisi vaa'an kielen kilpailun etuisuuden entistä enemmän Yhdysvaltain joukkotuotannon puolelle. Toisin olettaminen edustaisi vanhan numeropelin halpaa muotoa."

Lyhyesti sanoen, tri Mackintosh on siis sitä mieltä, että tullien "tasapuolinen" alentaminen 50 prosentilla avaisi Canadan portit entistä avonaisemmiksi teollisuustavaratuonnille Yhdysvalloista, samalla kun Canadan teollisuustuotteet jäisivät edelleenkin rajan tälle puolen. Siten pääsisi Yhdysvallat entistä suurempaan määräysasemaan — ja Yhdysvaltain — me velkaantuisimme kansakuntana entistä enemmän Yhdysvaltain rahamahti rikastuisi entistä nopeammin canadalaisten köyhtymisen kustannuksella.

Kaiken tämän perusteella meistä tuntuu, että Canadan tehtailijain yhdistys on oikeassa kiinnittäessään pääministeri Pearsonin ja kauppaministeri Sharpin huomiota niihin suuriin vaaroihin, mitä tämä Yhdysvaltain ehdotus tullien alentamiseksi maamme teollisuudelle aiheuttaa.

Järjen ääntä

On virkistävää ja samalla ihmisjärjen voittoon luottamusta lisäävää saada Yhdysvaltainkin johtavilta poliitikoilta sellaisia järkeviä ja asiallisia lausuntoja, mitä saatiin USAn senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajalta, senaattori J. W. Fullbrightilta jokin päivä sitten.

Tuomiten ne äärioikeiston sodanlietsojat, jotka vaativat puheissaan ja esityksissään Washingtonilta sellaista ulkopoliittista ohjelmaa, jonka tavoitteena olisi "totaalinen voitto kommunismista", senaattori Fullbright viittasi aikaisemmissa sodissa saatuihin "totaalisiin voittoihin", jotka muodostivat kuitenkin enemmän uusia pulmia kuin selvittävät vanhoja. Mutta hän ei pysähtynyt tähän vaan selitti kantaan edelleen: Nykytilanteessa tällaisen tavoitteen tuloksena ydinasesodasta tulisi paljon enemmän kieltejsiä kuin myönteisiä tuloksia.

Yksi pääväline "totaalista voittoa" propagoivien ohjelmassa, selitti senaattori Fullbright, se olettamus, että ainoa vastaehto totaaliselle voitolle on totaalinen häviö. Se ei kerta kaikkiaan ole totta. Me olemme voineet elää kommunistien hallitseman Venäjän kanssa samalla planeetalla miltei puoli vuosisataa, eikä ole mitään syytä olettaa, ettemmekö voi jatkaa sitä edelleen määräämätöntä aikaa. Neuvostoliitto ei ole kaikkivoipa — mutta emme ole mekään . . ."

Järkevä toteamus meidän mielestämme.

Samalla kun porvarillisen maailman äärioikeisto on ilmeisesti menettänyt uskonsa kapitalismin kykyyn kilpailla taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin varaamisessa kansanjoukoille, sellaiset miehet kuin senaattori Fullbright ja paavi Johannes näyttävät uskovan, että kapitalismi voi sittenkin vielä kilpailla menestyksellisesti sosialismin kanssa rauhan olosuhteissa.

Huolimatta lainkaan siitä kumpi on lopputulokseltaan oikeassa tai väärässä, senaattori Fullbright on mielestämme aivan yhtä paljon oikeassa kuin on NLn pääministeri Hrushtshevin siinä, että rauhallisen rinnakkaiselo on ainoastaan mielettömän pitkän matkan tähtäimestä katsottu kuin että kysymys sosialismin ja kapitalismin paremmuudesta [illegible] ratkaista kilpailemalla taloudellisesti ja tieteellisesti, kumpi yhteiskuntamuoto voi parhaiten [illegible] ihmiskunnan elämän kansanjoukoille — kuin henkisestikin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hannes Suomala, RR2 Kelly Lake Sudbury, Ont., täyttää keskiviikkona, tk. 15 päivänä 65 vuotta.

Olivia Tolvanen, Toronto, Ont., täyttää tänään, toukokuun 14 päivänä 77 vuotta.

Arthur Lammi, Sudbury, Ont., täyttää keskiviikkona, toukokuun 15 päivänä 76 vuotta.

V. Rintanen, Estaire, Ont., täyttää torstaina, toukokuun 16 päivänä 79 vuotta.

Kalle Tarvainen, Lake Penage, Whitefish, Ont., täyttää torstaina, toukokuun 16 päivänä 74 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Tulivuori toimii taas Indonesiassa

Djakarta. — Mount Semerum tulivuoresta, joka alkoitoimia Jaavan itäosassa, purkautuvat kuumat laavavirrat uhkaavat tulivuoren eteläja itärinteillä olevien kylien noin 50,000 asukasta.

Djakartaan saapuneet tiedot kertovat, että 3,600 metrin korkuisen tulivuoren kraatteri räjähti ja kuumaa tuhkaa alkoi syöstä kohti vuoren lounaisrinteellä olevaa Malangin lomailukeskusta ja itärinteellä olevaa Lumadjangin kylää.

Semeru on toinen tulivuori, joka on alkanut toimia Indonesiassa, maaliskuussa tapahtuneen Balin saarella olevan Gunung Agung-tulivuoren voimakkaan purkauksen jälkeen, joka vaati ainakin 1,600 ihmisen hengen ja teki 200,000 kodittomaksi.

Min. Nilssonin N-liittovierailu

Moskova. — Neuvostoliitossa virallisella vierailulla oleva Ruotsin ulkoministeri Torsten Nilsson tutustui torstaina Kremlin nähtävyyksiin.

Ulkoministeri ja hänen seurueensa aloittivat tutustumisen Leninin työhuoneesta. Sen jälkeen he kävivät katsomassa asekokoelmia ja tutustuivat Kremlin palatsin saleihin.

Päivällä Moskovassa oleva Ruotsin suurlähettiläs Rolf Sohlman tarjosi ulkoministeri Nilssonin kunniaksi lounaan, jolla olivat läsnä ministerineuvoston varapuheenjohtaja Konstantin Rudnev sekä ministerit Andrei Gromyko ja Nikolai Patolitshev.

Iltapäivällä ulkoministeri Nilsson matkusti valtuuskuntansa kanssa Jerevaniin, Armenian pääkaupunkiin.

Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehitys

Julkaisemme seuraavassa neuvostoliittolaisen tarkkailijan J. Iljinskin "Maailman talous ja kansainväliset suhteet"-nimisessä lehdessä äskettäin ilmestyneen laajan artikkelin, jossa hän tarkastelee Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehitystä sotien jälkeisen virallisen ulkopolitiikan, nk. Paasikiven linjan, perusteella. Katsauksessaan, joka on Suomelle erittäin myönteinen sekä asiapitoinen, tarkkailija Iljinski selvittää lukijoilleen myös niitä suunnitelmia — mm. Fagerholmin pakkashallituksia sekä Honka-liittoa — joita Suomen taantumusvoimilla, etenkin kokoomuksella ja tannerilaisella sosdem. johdolla on ulkopolitiikkamme suistamiseksi neuvostovihamielisille teille. — Julkaisemme artikkelin lyhennettynä.

Neuvostoliiton ja Suomen keskinäisten suhteiden nykyinen kehitys on kaikkein selvimpiä ja vakuuttavimpia todisteita yhteiskunnallisilta järjestelmiltään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon politiikan hedelmällisyydestä. Keskinäinen luottamus, toistensa suvereenisuuden ja etujen kunnioitus ja yhteistoiminta kaupan alalla ovat muodostuneet ystävyyden perustaksi Neuvostoliiton ja Suomen kesken. Sosialistisen suurvallan ja pienen kapitalistisen maan todella hyvien naapurisuhteiden ja tasavertaisen yhteistoiminnan esimerkillä on erittäin suuri kansainvälinen merkitys puhumattakaan siitä, että Suomen puolueettomuutta oikeutetusti pidetään tekijänä, joka edistää rauhaa Pohjois-Euroopassa.

Jännityksen laukaisemisen ja rauhan vastustajille Neuvostoliiton ja Suomen keskinäiset ystävälliset suhteet eivät ole mieleen. He haluaisivat palauttaa Neuvostoliittoa kohtaan epäluuloisuuden ja vihamielisyyden, minkä he ovat aikoinaan onnistuneet herättämään Suomen yhteiskunnan huipulla. Mutta nuo ajat ovat peruuttamattomasti ohi. Rauhan ja ystävyyden politiikka Neuvostoliittoa kohtaan on tullut Suomessa yleisesti tunnustetuksi. Sen takana on Suomen kansan rauhaa rakastava ehdoton enemmistö, kaikki hallitsevien piirien selväjärkisimmät, ymmärtäväisimmät ja vaikutusvaltaisimmat voimat. Näillä voimilla on kiistaton ja jatkuvasti kasvava ylivoima niihin Suomen piireihin nähden, jotka edelleenkään eivät luovu yrityksistään syöstä maa neuvostoliitonvastaisten seikkailujen tielle.

Paasikiven linjan toteuttaminen käytännössä, sen järkkymätön kehitys on vaatinut Suomen edistyksellisiltä voimilta taantumuksellisten piirien kasaamien suurien vastuksien voittamista, piirien, jotka ovat vuosikymmeniä muokanneet kansaa neuvostoliitonvastaisessa hengessä. Tämä taistelu on täyttänyt sisällöltään maan koko poliittisen elämän sodanjälkeisenä kautena, ja vaikka rauhanomaisen linjan kannattajat ovatkin saavuttaneet viime vuosina useita kiistattomia voittoja ja kansan tuomitsemat revanshistiset ainekset ovat kärsineet tappioita, viimeksi mainitut eivät ole vielä lainkaan laskeneet aseitaan.

Asettaen toiveensa sisäisen ja varsinkin ulkomaisen taantumuksen salaiseen tukeen, SNTLn kanssa ylläpidettävän luottamus- ja ystävyyspolitiikan vastustajat ovat useamman kerran koettaneet kaataa Paasikiven linjan ja kääntää taaksepäin Neuvostoliiton ja Suomen suhteiden historian kulun.

FAGERHOLMIN PAKKASHALLITUKSET

Hyökkäykset Suomen ulkopolitiikan rauhanomaista suuntausta vastaan revanshististen ja imperialistimielisten ryhmittymien taholta alkoivat jo vuonna 1947 rauhansopimuksen solmimisen yhteydessä ja varsinkin vuonna 1948, jolloin käytiin neuvotteluja Neuvostoliiton ja Suomen ystävyys-, yhteistoiminta- ja avunantosopimuksesta. Vakavammat yritykset Suomen ulkopoliittisen suuntauksen luonteen muuttamiseksi liittyivät kesällä 1948 valtaan astuneen oikeistososialidemokraattien yksipuoluehallitukseen, jonka johdossa oli Karl-August Fagerholm. Toimien imperialististen suurvaltojen sanelun mukaan tämä hallitus alkoi noudattaa aktiivisesti Neuvostoliiton suhteen epäystävällistä, ajoittain avoimen provokatorista politiikkaa säännöllisesti rikkoen Suomen rauhansopimuksen sitoumuksia.

Todettuaan vuoden 1950 hallitusmuutoksen Iljinski kirjoittaa:

Useiden vuosien aikana taantumuksellinen leiri ei rohjennut esiintyä silmikot avoinna, mutta punoi väsymättä kulissientakaisia juonia. Syksyllä 1954 oikeistopiirit tekivät yrityksen oikeistososialidemokraattien johtajan Väinö Alfred Tannerin asettamiseksi hallituksen johtoon. Jo aikaisemmin, vuoden 1956 alussa, sääntömääräisten presidentinvaalien aikana, taantumus yritti esittää Tannerin ehdokkuutta presidentin virkaan. Tannerin johtama sosialidemokraattisen puolueen johto, joka sodan aikana avoimesti ja virallisesti kannatti Hitlerin hyökkäystä, esiintyi sodan jälkeen rauhan ja ystävyyden politiikkaa vastaan Neuvostoliiton kanssa, Paasikiven linjaa vastaan. Taantumuksen laskelma oli yksinkertainen: kutsuttuaan Tannerin valtaan se kääntää maan Pohjois-Atlantin aggressiivisen liiton vanaveteen. Mutta suunnitelma ei onnistunut. Samat voimat, jotka vuonna 1950 pyyhkäisivät pois Fagerholmin kabinetin, pysäyttivät taantumuksen tälläkin kertaa. Nämä voimat olivat Suomen tavallisten ihmisten joukot, jotka ajoissa arvasivat oikeiston kavalan suunnitelman. Tannerin ehdokkuus oli peruutettava.

Kuitenkaan taantumukselliset piirit eivät jättäneet aikomuksiaan työntää hallitusohjaksiin niille mieluisat poliittiset henkilöt. Eduskuntavaalien jälkeen kesällä 1958 ne katsoivat tällaisen hetken koittaneen. Vastoin vaalien tuloksia, jotka merkitsivät suurta voittoa edistyksellisille voimille, Suomen kommunistiselle puolueelle ja Suomen kansan demokraattiselle liitolle, taantumukselliset ryhtyivät toteuttamaan suunnitelmiaan. Ulkoapäin, USAn, Englannin, Länsi-Saksan ja Ruotsin tukemina, ne saivat aikaan vuoden 1958 lopulla ensimmäisen oikeistolaisen kokoomuskabinetin Fagerholmin johdolla.

Kirjaimellisesti muutama päivä kabinetin muodostamisen jälkeen lehdistö ilmoitti alkaneista pikaisista neuvotteluista amerikkalaisen lainan saamisesta Suomelle. Valtamerentakaiset magnaatit lupailivat suurta almua, jos Suomi poikkeaa Paasikiven linjalta: länsimainen lehdistö mainitsi summaksi 10—12 miljardia Suomen markkaa.

Pian uutta hallitusta lähellä olevat piirit alkoivat avoimesti taittaa peistä taloudellisten suhteiden laajentamisesta kaikin tavoin länsivaltojen, erityisesti Saksan liittotasavallan kanssa.

Kokoomuspuolue, joka määräsi sävelen Fagerholmin hallituksessa, avasi lehdistössään kampanjan "perustellakseen" Neuvostoliiton kanssa käytävän kaupan supistamisen väistämättömyyttä. Puolueen pääänenkannattaja Uusi Suomi julkaisi syyskuun 16. päivänä 1958 kokonaisen valikoiman lausuntoja, jotka avoimesti kehottivat kieltäytymään vakiintuneista kauppasuhteista Neuvostoliiton kanssa. Erikoisesti fasistiset ainekset nostivat päätään, provokatoriset teot Suomi-Neuvostoliitto-Seuran kulttuuritilaisuuksia vastaan lisääntyivät jne. Suomen tietotoimisto voimisti tendenssimäisen, kaikkein likaisimmista läntisistä lähteistä lainatun Neuvostoliittoa koskevan aineiston levittämistä.

Laajojen joukkojen paheksunta hallituksen kansanvastaisen politiikan johdosta saavutti ennennäkemättömät mitat. Viisikymmentä helsinkiläistä ammatillista järjestöä, jotka edustavat useita tuhansia työläisiä, kääntyi vuoden 1958 marraskuun lopulla ensin presidentin puoleen ja sitten hallituksen ja eduskuntaryhmien puoleen kirjelmällä. Siinä ne korostivat, että maa potee kriisiä, että hallitus ei nauti kansan luottamusta ja että tämän vuoksi sen täytyy viipymättä antaa tilaa uudelle kansan etuja edustavalle hallitukselle. Kuvastaen talonpoikaiston tyytymättömyyttä hallituksen politiikkaan Fagerholmin hallitukseen oikeistosiipensä vaikutuksesta mukaantulleen maalaisliiton lehdistö alkoi avoimesti ilmaista huolestuneisuuttaan sen johdosta, että maassa määräävät sävelen ihmiset, jotka ovat vastuussa 30-luvun ulkopoliittisista seikkailuista.

Sosialidemokraattisessa puolueessa jäsenjoukkojen kasvanut vastustus tannerilaisen johdon suhteen johti opposition muodostamiseen.

Menettäessään maaperää jalkojensa alta Fagerholmin hallitus yritti nojata valtamerentakaisiin "ystäviin". Omasta puolestaan imperialistiset vallaat, haluten pelastaa heille sopivan kabinetin, jälleen turvautuivat lupauksiin. Suomen pääministerin luona kävi "erään suurlähetystön edustaja", joka lupasi taloudellista apua sillä ehdolla, että Fagerholm antaa "takeita hallituksen toiminnasta määrättyyn suuntaan".

Ulkoapäin tapahtuvasta Suomeen kohdistuneesta painostuksesta kertoi Suomen radiossa ja televisiossa joulukuun 10. päivänä pitämässään puheessa presidentti Kekkonen: "Monet länsimaiden sanomalehdet neuvoivat meitä, mitä meidän on tehtävä. Emme saaneet neuvoja yksinomaan lehdistöltä: meille luvattiin apua ja tukea, kuten tavallisesti sanotaan, 'joidenkin vaikeuksien varalta'."

Yhteiskunnallinen suuttumus hallitusta vastaan saavutti kuitenkin sellaisen pisteen, ettei Fagerholmille jäänyt muuta mahdollisuutta kuin jättää eronpyyntö joulukuun 4. päivänä 1958.

Näin päättyi taantumuksellisten voimien uuteen tappioon neuvostovastaisen esiintymisen sarja vuoden 1958 syyskuukausina, joita N. S. Hrushtshev on nimittänyt "kylmenemisen" ajanjaksoksi Neuvostoliiton ja Suomen suhteissa, "halloiksi", jotka tuottivat vahinkoa suomalais-neuvostoliittolaiselle ystävyydelle.

HONKA-SUUNNITELMA

Sittemmin syntyi oikeistoryhmittymien uumenissa niin sanottu Honka-suunnitelma. Sen peruspyrkimyksenä oli yritys anastaa presidentin tuoli. Koska maalaisliitto teki kesällä 1960 päätöksen presidentti Kekkosen asettamisesta ehdokkaaksi uudeksi kuusivuotiseksi presidenttikaudeksi, sosialidemokraattisen puolueen liittotoimikunta ilmoitti helmikuussa 1961 aikovansa asettaa hänen vastapainokseen entisen oikeuskanlerin Olavi Hongan.

Hongan ehdokkuutta kannatti sekavillainen oikeistoryhmä, joka koostui tannerilaisesta sosialidemokratiasta ja Suomen kaikista porvarillisista puolueista maalaisliittoa lukuunottamatta. Niitä yhdisti yksi asia: salainen pyrkimys tehdä lop-

(Jatk. 4. siv.)

USA UHKAA AVARUUTTA UUDELLA KUPARINEULA-KOKEELLAAN

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimat tekee lähiaikoina uuden, järjestyksessä toisen yrityksen pienten kuparineulojen sijoittamiseksi maapalloa kiertävälle radalle, kerrottiin asioista perillä olevista lähteistä keskiviikkona.

400 miljoonaa hiusta ohuemman neulan muodostaman "nauhan" toivotaan voivan toimia "passiivisena" tietoyhteyssatelliittina, jonka välityksellä lähetykset voivat tapahtua ilman vihollisen häiriintäyritysten haitallisia vaikutuksia.

Ensimmäinen "neulasatelliittikoe", West Ford, epäonnistui. Sen sijaan, että neulat olisivat muodostaneet yhtenäisen nauhan, ne hajaantuivat eri suuntiin muodostaen neljä-viisi pientä ryhmää.

Ensimmäinen koe nostatti myös vastalausemyrskyn amerikkalaisten ja ulkomaalaisten, erityisesti englantilaisten, tiedemiesten ollessa sitä mieltä, että koe vaikutti haitallisesti radio-astronomisiin tutkimuksiin.

Yhdysvaltain puolustusministeriö, joka kehittelee suunnitelmaa yhteistyössä Massachussetsin teknillisen laitoksen kanssa, on ilmoittanut, että neulat on tarkoitus sijoittaa 2,000 kilometrin korkeuteen ja että ne ylittävät pohjois- ja etelänavan.

Wilson vaatii toimenpiteitä Etelä-Afrikassa

Lontoo. — Englannin hallituksen on lopetettava asetoimitukset Varwoerdin hallitukselle, sanoi perjantaina Etelä-Afrikan vapauden puolesta taistelevan ryhmän ja muiden Englannissa toimivien afrikkalaisten järjestöen tuella järjestetyssä kokouksessa labour-puolueen johtaja Harold Wilson. Hän syytti Macmillanin hallitusta siitä, että se on omilla eteläafrikkalaisilla alueillaan Basutomaassa, Betshuanamaassa ja Swasimaassa asettunut yhä kiinteämpään kosketukseen Etelä-Afrikan tasavallan rotukiihkoisen hallituksen kanssa.

Wilson vaati demokraattisten oikeuksien myöntämistä Etelä-Afrikan tasavallan väestölle ja totesi, että alueella vallitseva tilanne on uhkana rauhalle.

Afrikka, sanoi Wilson, on julistettava ydinaseettomaksi vyöhykkeeksi. Tällaisen vyöhykkeen muodostaminen tulee merkitsemään jännityksen lievenemistä kaikkialla maailmassa.

Kokouksessa esiintyneet parlamentin labour-jäsenet Dingley Foot ja Barbara Castle sekä liberaali Thorpe ja konservatiivi Berkeley tuomitsivat vainotoimenpiteiden voimistamisen Etelä-Afrikassa ja erityisesti afrikkalaisten johtajien vangitsemiset.

Kokouksen osanottajat hyväksyvät päätöslauselman, jossa he tuomitsevat äskettäin Etelä-Afrikan liittotasavallassa voimaan saatetun uuden sortolain ja kehottavat vapauttamaan panafrikkalaisen kongressin johtajan Robert Sobukvoen ja muut poliittiset vangit.

Kylvötyöt normaalisti

Helsinki. — Näyttää siltä, että kylvötyöt päästään Etelä-Suomessa aloittamaan normaaliin aikaan, kertoi professori Otto Valle Kasvinviljelyslaitoksesta Tikkurilasta.

Tämän kuukauden aikana on satanut päivittäin, joten kylvötöitä ei ole vielä päästy aloittamaan. Sateet ovat kuitenkin helpottaneet roudan sulamista ja kuivan huhtikuun jälkeen ne ovat olleet tervetulleita syysviljoille. Huhtikuussahan satoi vain noin 10 millimetriä.

Kasvinviljelyslaitoksen pelloilla ei muokkaustöitä ole vielä päästy aloittamaan. Normaalisti on kevätvehnän kylvö aloitettu toukokuun 12 päivän paikkeill.a

Jos sateet vähitellen lakkaavat, päästään sokerijuurikkaan ja kevätvehnän kylvötyöt aloittamaan Etelä Suomessa normaaliin aikaan.

Syyrian hallitus hajosi arabiliittokiistoihin

Beirut. — Syyrian varapääministeri Nihad el Kassem ja neljä Nasserin kannattavaa ministeriä erosi hallituksesta torstai-iltana Ba'ath sosialistipuolueen ja Nasseria sekä arabien yhtenäisyyttä kannattavien ryhmien välillä syntyneen vakavan kriisin yhteydessä, kävi ilmi Libanonin lehdistön julkaisemista uutisista.

Damaskoksesta saatujen tietojen mukaan on Ba'ath-puolueen ja muiden ryhmien välinen liitto särkynyt sekä hallitustasolla että kansallisessa vallankumousneuvostossa.

Eräät lehdet väittävät kriisin saaneen aikaan vallankumousneuvoston päätöksestä kansallistaa Syyrian pankit. Libanonin lehdet kertoivat edelleen, että kaksi neuvoston jäsentä oli eronnut ja toiset kaksi erotettu. Neuvostosta erotettu kenraali Soufin ilmeisttenkin anoneen poliittista turvapaikkaa Libanonista.

Libanonin lehdet julkaisivat kriisiä koskevan uutisen suurin otsikoin jota vastoin Syyrian lehdistö ja Damaskuksen radio noudattivat täydellistä vaiteliaisuutta asian suhteen. Syyriassa on voimassa ankara uutisten sensurointi.

Kriisin syntyä tarkastelevissa kirjoituksissa väitettiin, että Syyrian hallitus ei ollut päässyt yksimielisyyteen Ba'ath-puolueen ehdotuksesta, joka koski yhden ainoan arabien yhtenäisyyttä tukevan puolueen perustamista, toisin sanoen tätä ajatusta kannattavan kolmen nykyisen ryhmän, "Yhdistynyt arabirintama", "Kansallinen arabiliike" ja "Sosialistiset unionistit" yhtenäistämistä.

Ba'ath-puolueen ehdotuksen mukaan pitäisi ehdotetun uuden yhdistetyn puolueen, jonka nimeksi tulisi "Kansallinen rintama", noudattaa yhtenäistä poliittista toimintaa Syyriassa suunnitteilla olevan Syyrian Irakin ja Yhdistyneen Arabitasavallan välisen liiton toteuttamisvaiheen aikana.

EROPASSEJA UPSEEREILLE

Toisten tietojen mukaan sai kriisin alkunsa 47 Nasseria kannattavan armeijan upseerin erottamisesta. Näiden upseerien joukossa oli everstiluutnantti Fawaz Moharrab, vallankumousneuvoston jäsen. Moharrab oli jäsenenä Syyrian valtuuskunnassa, joka allekirjoitti Syyrian, Irakin ja Yhdistyneen Arabitasavallan välistä liittoa koskevan sopimuksen Kairossa viime kuussa.

. . . JA PANKKIMIEHILLE

Kairo. — Kaikki Syyrian pankit kansallistettiin viime perjantaina ja ne joutuvat valtion omistukseen ilmoitti uutistoimisto Middle East Kairostа.

Päätös pankkien kansallistamisesta tehtiin Syyrian vallankumousneuvoston ja maan hallituksen ylimääräisessä istunnossa, kertoi uutistoimisto Middle East Damaskoksen radion tiedotteeseen. Hallitus ja vallankumousneuvosto ovat jo ottaneet julkaiseet yksityisten pankkien johdot, jolla Syyrian keskuspankin johtaja Hassan el Sawaff ja hänen lähin miehensä Yassar el Bitar sekä tasavallan neuvoston valtiosihteeri Abdel Sattar el Noulaty tapaustuksessa.

Pappi lujille Rockefellerin vihkimisestä

White Plains. — Pappia, joka vihki New Yorkin kuvernöörin Nelson Rockefellerin ja rouva Margaretta Murphyn rangaistaan kirkon määräysten rikkomisesta, ilmoitti presbyteerien kirkon edustaja.

Hän sanoi, että vihkitoimituksen suorittanut pastori Marshall Smith ei ollut noudattanut määräystä, jonka mukaan papin on saatava presbyteerisen kirkon hyväksyminen ennen kuin hän vihkii avioliittoon henkilön, jonka avioerosta ei ole vielä kulunut vuotta.

Vastavihitty rouva Rockefeller sai avioeron entisestä miehestään tri James Murphysta hieman yli kuukausi sitten. Kuvernööri Rockefeller sai avioeron entisestä puolisostaan 14 kuukautta sitten 31 v. kestäneen avioliittonsa jälkeen.

Kirkon edustaja sanoi, että rangaistustoimenpiteet voivat tulla kysymykseen nuhtelu, ankara olkavirasta erottaminen, siirto toiselle paikkakunnalle tai erottaminen presbyteerien kirkosta. Päätös tehdään presbyteerien kirkon neuvoston kokouksessa toukokuun 24. pnä, hän lisäsi.

PÄIVÄN PAKINA

Uudenaikainen Paul Bunyan

Kertomukset tarunomaisen metsien jättiläisen, Paul Bunyanin voimasta ja työtahdista vetävät vertoja minkä tahansa suomalaisen, tosin vallan toisen tyyppisen "jätkän" — "Lapatossun" juttujen kanssa.

Jokainen canadalainen metsämies ja metsämiesten ystäväkin on kuullut hiuksia pystyyn nostaneita kertomuksia Paul Bunyanista, joka ennenmuinoin pani hulinaksi pohjolamme metsissä. Perusolemukseltaan Paul Bunyanista ja hänen sinisestä härästään kerrotuissa jutuissa kuvataan sitä, miten ne suurella voimallaan ja taidollaan puhdistivat tuhansia eekkerinaloja metsämaita ja suorittivat vallan uskomattomia tekoja yleensä suurten puiden kaadossa ja kuljetuksessa pohjolan metsissä.

Mutta pikkupojaksi taitaa sittenkin jäädä tämä voiman ja työn jättiläinen kun häntä verrataan nykyiseen roobotti Bunyaniin.

Eräs hyvä ystävämme — metsämies ja hyvä sellainen onkin — lähetti meille muutama päivä sitten "KVP Sutherland Paper Company, Kalamazoo, Michigan" leimalla varustetun mainitun yhtiön canadalaisille työläisilleen jakaman "KVP Sutherland Log"-nimisen, hyvin kuvitetun julkaisun, minkä teknilliseltä kannalta katsoen muuten mukiinmenevässä painotyössä on kuitenkin huutavan suuri vika — siitä puuttuu union leima!

Sivumennen sanoen me epäilemme, ettei union leima ole jäänyt mainitusta julkaisusta pois aivan "vahingossa", koska laitoksen presidentti Dwight L. Stocker sanoo työläisilleen osoitetussa toimituskirjoituksessaan:

". . . Me myös elämme taistelun aikakautta — ei nyt niinkään paljoa luontoa ja tuntemattomia ja pelättyjä tauteja vastaan, vaan mieluimminkin ihmisten mielestä, taistelua saadaksemme heidät tietoisiksi mitä me olemme oppineet kärsimysten kautta, saadaksemme heidän tietämään, että enemmän voidaan saavuttaa antamalla ja ottamalla konferenssipöydän ääressä kuin voidaan milloinkaan saavuttaa uhkaavasti paraatikentällä."

Uskomme, että tämä kaunis puhe menisi paremmin yleisöön, nimenomaan KVP:n canadalaisiin työläisilleen, jos sitä vahvistettaisiin visseillä teoilla —, jos yhtiö sanoisi, että tästä lähtien saatte olla jatkuvasti työssä kaikkina vuodenaikoina, että palkkoja korotetaan ilman erikoisia vaatimuksia ja kesälomia pidennetään niin, jotta metsämiehetkin saavat kuukauden maksullisen loman palveltuaan uskollisesti yhtiötä 20 vuotta, ja että työviikkoa lyhennetään heti, jos näyttää siltä, ettei muuten voida täystyöllisyyttä taata.

Kuten sanottu, tällainen käytännön puhe menisi metsämiesten luihin ja ytimiin paljon paremmin kuin epämääräinen luritus työnantajan ja työläisten yhteistyöstä.

Mutta palatkaamme siihen uudenaikaiseen metsiemme Bunyaniin.

Ystävämme metsämies sanoo kirjeessään, että "pieniä ovat silakat joulukaloiksi, kuten mukanaseuraavasta julkaisusta näet".

Ja todellakin — metsätöissäkin missä ennen heilui voimakkaiden miesten käsissä kirveet ja puupäiset "pokasahat", on tapahtumassa valtava teknillinen vallankumous aivan silmiemme edessä.

Mainitun yhtiön julkaisussa esitellään viimeaikoina kehitettyä, KVP:n palveluksessa jo olevaa uutta "Timber Harvester" laitetta — hydraalisesti toimivaa konetta, mikä oksii puun pystyyn, katkaisee latvan pois ja kaataa puun sekä nostaa sen lopuksi pinoon.

Julkaisun kertoman mukaan tämä Robotti-Bunyan oksii, latvoo, kaataa ja pinoaa puita uskomattoman nopeasti — minuutti ja puu!

Ennen oli metsätyö melko yksinkertaista hommaa, käytettiin apuna suhteellisen alkeellisia välineitä.

Nyt hurisevat konesahat, möyryävät traktorit trokit ja muut koneet, joiden käsittelyssä tarvitaan muun lisäksi huomattavaa ammattitaitoa. Esimerkiksi tämän "puunharvestikoneen" käyttäjän tulee oksiessaan, latvoessaan, puita kaataessaan, pinotessaan ja puusta toiselle kulkiessaan käyttää sekä käsin että jaloin koneen kontrollilaitteiden siirtoja kahdeksaantoista eri vaiheessa.

Ystävämme sanoo, että metsätöiden nopea mekanisoituminen edustaa luonnollisesti edistystä, — mutta hyöty tästä mekanisoinnin voittokulusta löytää tiensä miltei sataprosenttisesti työnantajain kassaholveihin, ja se on tietenkin pahasta.

Ja vaikka esim. tätä puiden "harvestikonetta" voidaankin verrata kuvannollisesti puhuen Paul Bunyaniin, niin koskaan siitä ei [illegible] kaan voida kertoa niin [illegible] juttuja, mitä on [illegible] korpimaiden Bunyan[illegible] urotöistä [illegible]

MM-OTTELU SIVUSEIKKA ROTUSORRON RINNALLA

New York. Entinen raskaansarjan nyrkkeilyn maailmanmestari Floyd Patterson, joka suunnittelee lähtevänsä Birminghamiin Alabamaan tukeakseen neekereitä kampailussa rotuerottelua vastaan, sanoi torstaina, "että hän piittaa vähät siitä,", jos matkasuunnitelma vaikuttaa hänen ja Sonny Listonin väliseen tulossa olevaan otteluun.

Patterson, joka itse on neekeri, toivoo voittavansa takaisin MM-tittelin kohdatessaan Listonin uusintaottelussa Las Vegasissa heinäkuun 22. päivänä.

Hän ilmoitti edelleen, että hän osallistuu yhdessä Jackie Robinsonin kanssa mielenosoituksiin Birminghamissa. Jackie Robinson on entinen baseball-tähti, joka saavutti kuuluisuutta kautta Yhdysvaltojen ensimmäisenä baseball huippujoukkueeseen kuuluneena neekerinä.

Patterson kertoi lehdistökonferenssissa edelleen, ettei hän uskonut suunnitelmiensa vaikuttavan hänen ja Listonin väliseen otteluun. "Ja vaikka niin kävisikin, minä piittaan viis siitä. Ottelu on sivuseikka tällaisen asian ollessa kyseessä", hän sanoi.

Hän kertoi, että hän lähtee Birminghamiin viedäkseen sikäläisille neekereille viestin, että pohjoisvaltioissa asuvat neekerit tukevat heitä.

Odotan tulevanni pidätetyksi. Odotan, että minua kohdellaan raa'asti ja odotan, että joudun vankilaan", sanoi Patterson.

USA lähettää N-liittoa vastaan 80 hengen jäsenisen joukon

Moskova. — Vast'ikään panamerikkalaisista kisoista kotiutunut Neuvostoliiton urheilujärjestöjen keskusneuvoston varapuheenjohtaja L. Homenkov sanoo Izvestijassa, että keskusteluista kisoissa olleiden USA:n urheilujohtajien kanssa kävi ilmi USA:n panevan tämän vuotiseen NL—USA maaotteluun erikoisen suurta painoa. Ottelu käydään tänä vuonna heinäkuun 21—21 päivinä Moskovassa ja USA lähettää mukaan 80-jäsenisen joukkueen, joka saapuu kisakaupunkiin jo heinäkuun 15. päivänä.

TULn painijat ovat tyytymättömiä porvarien hommaan

Helsinki. — TUL:n painijain keskuudessa on suurta tyytymättömyyttä Alavuudella 18 — 19. 5. päivinä pidettävistä kreikk. room. painin MM-katsauksiin.

Porvarien painiliiton kerrotaan nimittäneen näihin katsauksiin täysin mielivaltaisesti 16 TULn painijaa ja omiaan 31. Kun kilpailujen tuomaritehtävät tulevat olemaan kokonaan painiliiton käsissä ovat jo monet TUL:n painijat ilmoittaneet, etteivät he tule näihin katsauksiin osallistumaan. Osanottoa pidetään täysin turhana, koska jo osanottojärjestelyt osoittavat, että paineista voi tulla reheliiset. Pois jäävien joukossa mainitaan mm. mestaripainijamme Taisto Kangasniemi.

TULn painijaosto käsitteli torstaina liiton painijoiden osallistumista MM.katsauksiin. Jaosto totesi, että vaikka Suomen Painiliitto ei olekaan menetellyt urheiluhengen mukaisesti katsastuskilpailuja järjestäessään, TULn painijain tulisi kuitenkin osallistua niihin.

Naisilla oli hyvä tilaisuus Don-haalilla

Toronto. — Parhain kevättervehdys kaikille Vapauden ystäville ja tovereille. Kesän tulo on ollut tääl läkin hidasta pitkän talven jälkeen.

Toimen naiset järjestivät kevään merkeissä kahvialiset huhtikuun 28 pnä. Tilaisuus oli todella arvokas, sillä Kerttu Laakso selosti havaintojaan Kuuban matkaltaan.

Alussa hän kertoi nähneensä selaisia komeita paikkoja, joissa entisen hallituksen virkailijat olivat pitäneet loistoaikaa. Nyt niitä käytetään kunnollisiin tarkoituksiin kansan hyväksi. Rakennuksista on tehty kouluja, kirjastoja ym. Rakennuskausi on valtavaa, kansa on yksimielistä ja luottaa nykyiseen hallitukseensa. Poikkeuksiahan tietysti on, jotka haluaisivat palauttaa menneen ja kukistaa uuden hallituksen. Kansa on näinollen valveilla yötä päivää, nuorisosta alkaen kantaen aseita uuden hallituksen puolesta. Päätunnuksena on rauha ja ystävyys kaikkien kansojen kesken.

Heitä oli viety myös katselemaan suuria farmialueita, joissa kaikki työskentelivät yhteisvoimin. Mutta suuurin ja valtavin oli Kuuban neliivotisvallankumousjuhla, jossa Kerttu Laaksokin sai olla kutsuvieraana. Tilaisuus jätti läsnäoleviin unohtumattoman muiston, kaikki olivat keskenään kuin pitkäaikaisia ystäviä, toiset nauroivat ja toiset itkivät. Tässä tilaisuudessa pitämässään juhlapuheessaan Castro lupasi kansansa avustamana puolustaa maataan viimeiseen hengenvetoon asti.

Toisen osan puheestaan Kerttu käytti selostamalla naistenkongressin kulkua. Siellä oli edustajia ympäri maailman ja sellaisistakin maista, joista ei aikaisemmin ole ollut. Edustajat kertoivat kuinka he taistelevat omissa maissaan parempien olouhteiden saavuttamiseksi. Kongressissa tehtiin useita päätös lauselmia, joissa ilmeni hyvä yhteishenki ja maailmanrauha oli edelleenkin kaikkien sydämen asiana.

Saimme kuulla paljon numerotietojakin Kuuban eteenpäin menosta. Kertun selostus oli todellakin niin mielenkiintoinen, että se avasi kuin ikkunan suureen maailmaan. Esi tänkin hänelle kiitokset kaikkien puolesta.

Tilaisuuteen oli järjestetty erikoinen kahvipöytä yleisön käytettäväksi. Kiitokset kaikille osanottajille, leivosten lahjoittajille ja tarjoilijoille.

Kulunut toimintakausi on ollut hyvin työntäyteinen kaikille toimihenkilöille. Yhteisymmärryksellä olemme menneet eteenpäin. Ajan ratas kulkee huimaavaa vauhtia, me emme saa jäädä toimettomuu teen kesän tulosta huolimatta.

Samassa tilaisuudessa jaettiin arvokkaat lahjavoitot, niiden saajista en ole tietoinen. Vielä kerran kiitos lahjoitusten tekijöille.

Erikoistilaisuus on Tarmolassa kesäkuun 15 päivänä, mutta siitä myöhemmin enemmän.

Toveriterveisin. — A.L.

Perheen nuoremmille

IRJA-TÄTI

Irja-tädin postilaatikko

Hello boys and girls.

Viime sunnuntaina vietettiin äitienpäivää kautta koko Canadan ja Amerikan mantereen.

Täällä Sudburyssakin lapset olivat järjestäneet äitienpäivätilaisuuden Finnish-haalille, tietysti Rauha-tädin ohjaamana ja opettamana. Ikävä vaan että Sandra Siren, "perheen nuoremmille" kirjoittaja, jonka piti esittää tervehdyssanat, tuli sairaaksi ja niinollen ei voinut olla tilaisuudessa. Toivomme Sandralle pikaista toipumista.

Tänään on Irja-tädillä teille sellainen pieni lesson on "how to introduce people". I thought it would be interesting for everyone, and I think there is a puzzle, it depends on if there is space for it.

No niin tänä viikon loppuna on taas teillä holiday. I remember when I was in school we used to chant this:

Hooray-ray-ray
the Queen's birthday,
If we dont' have a holiday
We'll all run away.

Where we would have run, is still a mystery to me.

Kuulemiin — Irja-täti.

Introducing People

Do you feel tongue-tied and confused when you introduce a friend to a grownup or to another friend? Lots of us do, usually because we are not quite certain what to say. Introducing people is not hard once you unherstand a few rules.

1) When introducing your friends to your parents the right thing to say is "Mother this is Mary Salo." The only time it is correct to mention your parents last name in an introduction is when the person you are introducing does not know your last name. In such cases you should say "Mother this is Mary Salo . . . my mother mrs. Kallio."

2) When introducing your friends to older people always mention the name of the older person first. "Aunt Ann, this is Mary Salo. Mary this is my aunt mrs. Koivula."

3) When introducing friends to each other the boy is always presented to the girl. Look at the person as you mention their names. "Mary this is George Hill . . . Mary Salo."

4) When introducing two girls or two boys . . . if one is older than the other mention the older one first. "George this is Bill Ketola . . . George Hill." If they are near the same age it doesn't matter which name you mention first.

I hope this will help you when you introduce your friends.

THE CHILDREN'S CORNER

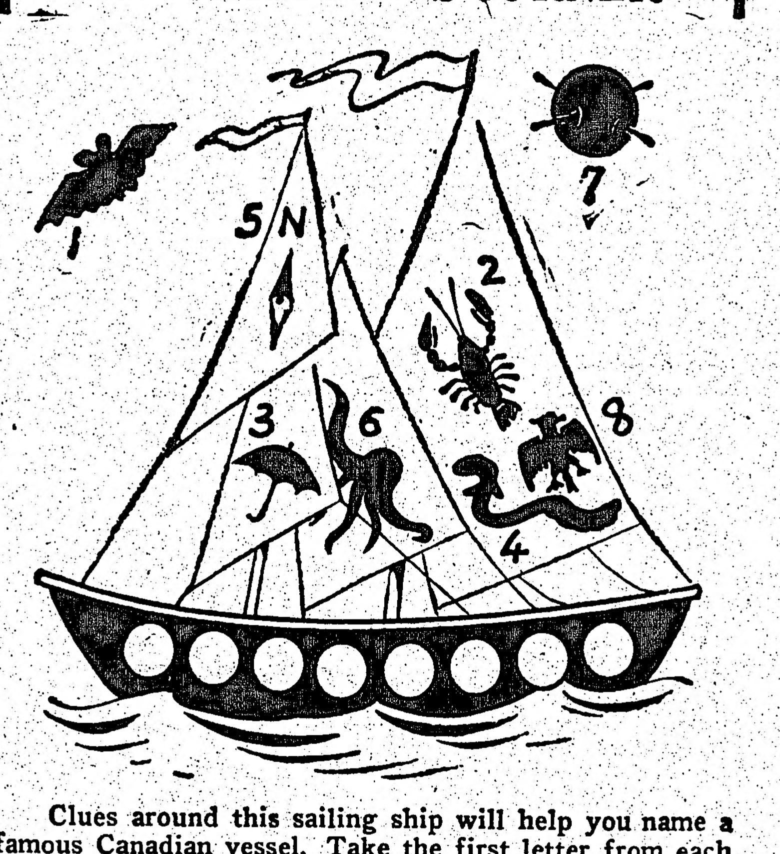

Clues around this sailing ship will help you name a famous Canadian vessel. Take the first letter from each word hidden in the clues—and you will find the answer.

ANSWER: Bluenose (from bat, lobster, umbrella, eel, north, octopus, satellite, eagle.)

Puzzles

Can you add a letter to the follawing words which will make a new word?

Example — ten . . . add a letter and make a shelter . . . answer tent.

1. pin. — add a letter and make a tree.
2. ram — add a letter and make a military force.
3. tea, — a squad.
. water — a cafe worker.
5. pan — suffering.
6. cat — a garment.
7. hum — a friend.

Add a letter: 1) pine; 2) army; 3) team; 4) waiter; 5) pain; 6) coat; 7) chum.

ODE TO FISHER

There was a young fisher named
Fisher,
Who fished for fish in a fissure.
Once a fish with a grin
Pulled poor Fisher in —
Now they're fishing the fissure
for Fisher.

TOO LATE

Son (entering office) "Well dad, I just ran up to say hello".

Father "Yes? Mother ran up to say the same thing and got all my change."

NATURE QUIZ

1. Where in the world would you expect to find the armadillo?
2. Which grows to be the largest elephant — the African or the Indian?
3. What is meant when an animal is called "marsupial"?
4. Name the animal that is related to the horse and rhinoceros and lives in the jungle, especially in Malaya.
5. The badger is one of the weasel family and is nocturnal. What is his home called?

ANSWERS TO QUIZ

1) South America. 2) The African 3. An animal who carries its young in a pouch on its body. 4) The Tapir. 5) A set.

LI'L PEDRO — By de la Torre

PRAHA-VARSOVA-BERLIINI AJO ALKOI TORSTAINA

Amatööripyöräilijäin maailman suurin kilpailu, Praha—Varsova—Berliini Rauhanajo aloitettiin torstaina Prahasta. Kilpailuun osallistuu 21 maata ja NL puolustaa joukkuekilvan kiertopalkintoa. Kilpailtava matka on 2,559 ja ajo päättyy 25.5.

Pyöräilijäin ajoreitti on tänä vuonna seuraava.

9.5 Prahan ympäriajo 117 km (vuoristospurtti), 10.5 Praha-Brno 220 km, 11.5 BrnoBratislava 138 km väliaikalähtöineen. 12.5. Bratislava—Banska Bystrica 201 km. 13.5. Zvolen—Kosice 221 km (vuoristospurtti). 14.5. Presov—Reszov 185 km. 16.5 Varsovan Ympäriajo 135 km. 17.5. Varsova—Torun 220 km. 18.5. Torun—Poznan 144 km. 19.5. Poznan—Zielena Gora 121 km. 20.5. lepopäivä. 21.5. ielena Gora—Görlitz 172 km. 22.5. Bautzen-Dresden 57 km. henkilökohtainen väliaikalähtökilpailu. 23.5 Dresden—Erfurt 239 km. 24.5 Erfeurt—Magdeburg 207 km. 25. 5. Magdeburg—Berlin 182 km.

Kaikkiaan 15 etappia ja matkaa yhteensä 2 559 kilometriä.

Suomen joukkue, johon kuuluvat Unto Hautalahti, Raimo Honkanen, Jorma Ylitalo, Timo Niemi, Esko Hautamäki ja Kyösti Myyryläinen, matkusti Prahaan viime tiistaina, suomalaisjoukkueen johtajana toimii Kalervo Lahtinen, huoltajana Reijo Achren ja mekanikkona Pekka Valenius.

NLn Tsherepovitsh otti nimiinsä 1. etapin kirivoiton

Praha. — Neuvostoliiton 27-vuotias Tsherepovitsh aloitti tämän kertaisen rauhanajon yhtä häikäisevästi kuin vuosi sitten korjattuaan 117 kilometrin pituisen etapin voiton nimiinsä. Loppuaika oli 3.05.53. Belgian Haeseldonck tuli toiseksi hävittyään niukasti loppukirissä. Pronssin korjasi tällä kertaa Puolan Zielinski kannoillaan Hollannin Harrings DDR:n Ampler ja Neuvostoliiton Kapitanov.

Sää ei suosinut nyt ajoa, sillä välillä jouduttiin polkemaan todellisessa rankkasateessa. Yleisöä oli tästä huolimatta kerääntynyt Strahov-stadionille noin 150,000 henkeä.

Suomalaisten menestys ei avaus päivänä muodostunut keskinkertaista paremmaksi. Paras oli Ylitalo, joka saapui pelisen minuuttia kärkijoukon jälkeen maaliin toisessa suuremmassa ryhmässä.

Pistekilpailussa otti tänään johdon Belgian Haeseldonckx, joka keräsi 12 pistettä. Pistettä heikommalle jäi siis Neuvostoliiton Tsherepovitsh. Joukkuekilpailussa jäivät kärkeen Neuvostoliitto, Belgia, Puola, Hollanti, DDR ja Romania, joiden yhteisaika on kaikilla sama 9.17.59.

Italian Tagliani polki nopeimmin

Brno. — Loppukiritaistelun varaan jäi toisenkin etapin voitto perjantaina, jonka korjasi 22-vuotias italialainen Antonio Tagliani. Miehen nimellä on jo entuudestaan kaikua pyöräilyn piireissä, sillä hän kuului viime vuonna saadun kilometrin joukkueajossa maailmanmestaruuden vallanneeseen Italian miehistöön. Toiselle sijalle kiilautui, kuten torstainakin Belgien Haeseldonckx. Pistekilpailussa hän sen sijaan pysyi ylivoimaisesti johdossa siirtyen samalla henkilökohtaisen kilpailun kärkipaikalle. Kolmannen sijan korjasi DDR:n Ampler ennen Neuvostoliiton Kapitanovia, DDR:n Schurria ja Weissledeniä, Belgian Verhaegenia, Chehiä (26) ja DDR:n Amlerin. Näille sekä 8 seuraavalle merkittiin samaksi ajaksi 5.40.48.

Edellisten perässä, vain pienen väliajan sisällä saapui jääjoukko, jossa olivat myös parhaat suomalaiset Ylitalo (26), Honkanen ja Hautalahti, joiden sijaluku oli 34:s yhdessä 19 muun ajajan kanssa. Samassa ryhmässä tuli myös stadionille Neuvostoliiton Tsherepovitsh, joka nyt joutuu luopumaan ainakin päiväksi keltaisesta paidastaan.

YLI 40 KM TUNNISSA

Kaikki 115 ajajaa olivat vielä nyt mukana, kun 220 kilometrin etappi Prahasta Brnoon alkoi. Olosuhteet olivat nyt suorastaan ihanteelliset, sillä pilvipoutainen sää ei ollut liian kuuma eikä kylmä. Vauhti olikin alussa reippaasti yli 40 kilometriä tunnissa, mutta joukko pysyi siitä huolimatta hyvin koossa.

Snell ja Halberg juoksevat USAssa

Washington. — Uuden Seelannin olympia- ja maailmanmestarit, Peter Snell ja Murray Halberg osallistuvat Yhdysvalloissa neljään kilpailuun myöhemmin toukokuussa. Ensinmainitulla on 880 jaardin ja Halbergilla kolmen Englannin mailin maailmanennätys.

NLn III spartakiadit pidetään elokuussa

Moskova. — Neuvostoliiton 3. spartakiadit pidetään tämän vuoden elokuussa Moskovassa. Juhlalliset avajaiset ovat 10. 8. ja päättäjäiset 17. 8. Väliin mahtuu satoja urheilutilaisuuksia, joissa varmasti syntyy maailmanennätyksiäkin. Spartakiadit tulevat edustamaan urheilun juhlaa, joka ylittää tuntuvasti olympiakisojen puitteet. Tästä johtuen Neuvostoliitto valmistautuu suurkoitoksiin erikoisella huolella, antavathan ne samalla kansainvälisen olympiakomitean jäsenille ja muille kansainvälisille urheilun johtohenkilöille, joita noina päivinä saapuu Moskovaan, kuvan Neuvostoliiton mahdollisuuksista toimia olympiakisojen isäntämaana. Aineelliset edellytyket ovat loistavat.

ENSIMMÄISET VUONNA 1928

Neuvostoliiton ensimmäiset spartakiadit pidettiin vuonna 1928, jolloin niistä muodostuivat sen ajan suuret kansainväliset työläisurheilun katselmukset, mukana olivat joukkueet Ranskasta, Saksasta, Englannista, Suomesta, Uruguyasta ynnä muualta. Sen jälkeen spratakiadi-ajatus jäi muiden tehtävien varjoon.

Itä-Saksalta kielletttin pääsy Tokion esikisoihin

Tokio. — Tokion olympiakisojen järjestelykomitea ilmoitti viime tiistaina, että se lähiaikoina tulee ilmoittamaan Itä-Saksalle päätöksestä siitä, että se ei tule oikeuttamaan itä-saksalaista joukkuetta Tokiossa 11—16.10 järjestettäviin ns. esiolympialaisiin.

Mitään selitystä ei päätöksestä annettu, mutta AFP:n saaman tiedon mukaan päätöksen takana olisi Japanin ulkoministeriö. Japanilla ei ole diplomaattisia yhteyksiä Itä-Saksaan.

Ns. kesäolympialaisten esikisoihin on kutsuttu 349 ulkomaalaista urheilijaa kahteenkymmeneen eri lajiin ja nämä edustavat yhteensä 30 eri valtiota.

Neuvostomarsalkat kirjoittivat voiton päivänä

Moskova. — Johtavien neuvostomarsalkkojen kirjoitukset kaikissa äskettäisissä keskuslehdissä olivat merkkinä 18. voitonpäivän juhlinnasta Neuvostoliitossa. Lehtien kirjoituksille oli tyypillistä se, että niissä ei niinkään muisteltu menneitä kuin tarkastettiin nykypäivää.

Monet kirjoittajista kiinnittivät huomiota siihen, että länsimaissa on viime aikoina yritetty selittää Saksan tappio johtuneeksi joistakin sattumista,Hitlerin virheistä, Neuvostoliiton ilmasto-olosuhteiden huonosta tuntemuksesta tms. Tämä todetaan yritykseksi vähentää Neuvostoliiton panosta ja korostetaan sodan lopputuloksen olleen johdonmukaisen seurauksen Neuvostoliiton sosialistisesta yhteiskuntajärjestelmästä, sen järjestäytyneisyydestä ja sen edustamasta kommunistisesta ideologiasta. Marsalkka Jaremenko huomauttaa tien voittoon olleen pitkä sen johdosta, että Stalin teki virheitä, esim. joukkojen saattamisesta liian myöhään taisteluvalmeuteen. Virheiden vuoksi rintamalla kärsittiin sodan alkuvaiheissa menetyksiä.

Kaikki sotilasjohtajat, joiden kirjoituksia julkaistiin korostavat, että Neuvostoliiton asevoimat ovat nykyään aivan tojsta luokkaa kuin silloin kun ne tuhosivat saksalaiset. Neuvostoliitto oli silloin voimakas, mutta nykyään sen voima on kasva nut moninkertaisesti. Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Malinovski omistaa laajan voittopäivän kirjoituksensa suurimmalta osaltaan nykypäivän sotilaspoliittisille kysymyksille, erityisesti USAn sotilasjohdon väitteiden ja politiikan tarkastelulle.

ROMAANEJA

"Punainen sulka" ja "Taskukirja" asussaan
Erikoisen halpahintaisia.

Ferdinand Sauerbruch:
Elämäni kirurgina
Maineikas muistelmasteos — jännittäviä leikkauksia, huumoria.
420 sivua Hinta nid. $1.25

Nordhoff-Hall:
Kapina laivassa
Kertomus valtamerestä, merenkyntäjistä ja heidän kapinastaan.
420 sivua Hinta nid. $1.25

Aleksis Kivi:
Seitsemän veljestä
Kansalliskirjailijamme kuolematon teos.
333 sivua Hinta nid. $1.25

D. H. Lawrence:
Poikia ja rakastajia
453 sivua Hinta nid. $1.25
Maailmankuulu kuvaus rakkaudesta — rohkea, tosi.

Richard Gordon:
Kapteenin pöytä
246 sivua Hinta nid. $1.25
Hävyttömän hauska kirja.

Lemmikki Talas:
Vaellamme Wienissä
145 sivua Hinta nid. $1.85
Wien, "Tonava kaunoinen" kaupunki, on suurten säveltäjämestarien ja kuolemattomien valssien kaupunki. Se on hengen suurmiesten kaupunki, jonka vaikutus on säteillyt koko maailmaan.

Henryk Sienkiewicz:
Ristiritarit
846 sivua Hinta sid. $1.75
Ajankuvauksena "Ristiritarit" on kuin suuri, mahtava taulu. Valloittavana historiallisena kertomuksena — suorastaan jännitysromaanina — siinä ei ole toivomisen varaa.

Hans Dominik:
Kultakaivos
John Workman seikkailee Chilessä.
150 sivua Hinta nid. 95c

Hulbert Footner:
Turkiskuninkaan perintö
Nuoren Loseisin taistelu roistoja vastaan erämaan yksinäisellä kauppa-asemalla.
167 sivua Hinta nid. 95c

Edward S. Ellis:
Nopsajalka
Uudisasukasjoukon ja wyandot-intiaanien hurja kamppailu.
155 sivua Hinta nid. 95c

Conan Doyle:
Baskervillen koira
Maailman maineikkaimpia salapoliisiromaaneja.
159 sivua Hinta nid. 95c

H. W. Morrow:
Uudisasukkaan poika
Seitsemän sisaruksen seikkailu villissä lännessä.
142 sivua Hinta nid. 95c

Mayne Reid:
Kullankaivajia ja intiaaneja
Seikkailuromaani Meksikosta.
155 sivua Hinta nid. 95c

J. O. Curwood:
Aarteen etsijät
127 sivua Hinta nid. 95c

Annikki Sankari:
Pääskyt palaavat
Vihan ja rakkauden draama hämäläisessä maalaiskylässä.
407 sivua Hinta nid. $1.25

Theodor Plievier:
Stalingrad
424 sivua Hinta nid. $1.25
Stalingradissa esitettiin yksi toisen maailmansodan järkyttävimmistä murhanäytelmistä: 300,000 saksalaisen sotilaan armeija tuhottiin siellä melkein viimeiseen mieheen.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

SUURJUHLAVALMISTELUT KÄYNNISSÄ TORONTOSSA

Toronto. — Jokainen Vapauden lukija tietää, että tämänkesän suurjuhlat pidetään pääasiassa täällä Toronton Tarmolassa, joskin sentään näytetään ulkopaikkakuntalaisille meidän Don Haaliakin. Don haalilla tullaan pitämään niinsanotut juhlavieraiden vastaanottotanssit perjantaina ja samaten näyttämö esittää näytelmän lauantai-iltana Don haalilla. Sunnuntaina juhlakonsertti tullaan pitämään 300 Bathhurst Street, jossa on iso ja komea ukrainalaisten haali. Päivä. konsertti tullaan pitämään Tarmolassa ja Lauantaiillan juhlatanssit ja sunnuntain keskiyötanssit Tarmolan lavalla. Kaikki urheilukilpailut on luonnollisesti Tarmolan urheilukentällä. Lähemmin näistä saa selvän eri paikkakunnilla olevista SUURJUHLAILMOITUKSISTA ja viimeksi Vapauden Suurjuhla numerossa olevasta juhlaohjelmasta, kuitenkin tämä on ennakkohuomautuksena, että valmistaudutte ja suunnittelette matkanne tänne heinä- ja Elokuun viikon vaihteessa.

SUURJUHLISTA tulee varmasti yhdet parhaat kulttuurijuhlistamme joita Canadan suomalaiset vuosittain viettävät. Kansallinen juhlakomitea on lähettänyt ohjeitaan osallistumisesta suurjuhliin eri osastoille ja yksityisille, vaan sen lisäksi meillä on täällä paikallinen juhlakomitea joka varsinaisesti järjestää juhlien teknillisen puolen. Tämä komitea on ollut monta kuukautta säännöllisessä toiminnassa ja se lopullisesti takaa, että juhlista tulee kaikinpuolin komeat ja onnistuneet. Suurjuhlakomitea on jakautunut moniin eri pienempiin eri aloja käsittäviin komiteoihin, kuten majoitus, transportti, parkkaus ym. ja voidaan vakuuttaa, että kaikki on kunnossa ottamaan vastaan sen suuren yleisöjoukon joka tulee silloin vierailemaan täällä meidän noin pariamiljoonaa käsittävässä Suur Torontossamme.

Tarmola on laitettu nyt erikoisen kauniiseen ja hyvään kuntoon jossa suuri osa juhlayleisöstä tulee majoittumaan. Tällä kirjoituksellani onkin päätarkoituksena se, että kaikki jotka kynnellä kykenee valmistautuu jo näin aikaiseen että järjestätte kesälomanne sopivaan aikaan ja tulette silloin tänne meidän ihanaan Kuningattaren kaupunkiimme ja Torontolaiset taasen järjestää lomansa ennen tai jälkeen, eikä mene myöskään silloin omille kesämökeilleen vaan silloin ollaan kaikki SUURJUHLILLAMME.

— Victor.

PORT ARTHURIN JA SEUDUN KUULUMISIA

Port Arthur. — CSJ:n länsi-Ontarion aluekomitea tiedoittaa, että järjestön v.t. sihteeri Wilbert Bohm tulee vierailemaan alueella noin kymmenen päivän ajan. Varsinaisia puhetilaisuuksia ovat osastot järjestäneet seuraavasti: Port Arthurissa, osaston haalilla, sunnuntaina, toukokuun 19 päivänä., alkaen kello 2 ip., Nolalussa, osaston haalilla, tiistaina, toukokuun 21 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Kaministiquia, Pohjolan haalilla keskiviikkona, toukokuun 22 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Sitten kiertelee hän tutustumassa kansalaisimme henkilökeskustelujen kautta ulompana alueen paikkakunnilla, kunnes käy Tarmolan osaston haalilla sunnuntaina, toukokuun 26 päivänä, kello 2 iltapäivällä.

Puheissaan kertoo Bohm mm. näkemyksistään ja havainnoistaan vieraillessaan äskettäin Suomessa ja muissa Euroopan maissa.

Kaministiquia—Pohjolan haalilla näytetään samassa tilaisuudessa loppupuoli elokuvasta "Koskenlaskijan Morsian", jonka esitys täytyi keskeyttää viime perjantaina kun koko alueen sähkövoimalinja joutui epäkuntoon noin puolentoista tunnin ajaksi.

* * *

Pääskynen luuli kaiketi hienoa paljaaksi kuorittua kuparilankaa oljeksi, jota tarvitaan pesänteossa ja puristi Walshkadun sähköjohdon yhteykseen nokkansa, jossa se läpäisi 22,000 voltin voiman, katkaisten kolme sähkölinjaa. Kaksi niistä pysäytti tärkeimmät Fort Williamin teollisuuslaitokset ja yhden Port Arthurissa 40 minuutin ajaksi, jolloin meidän Bay katummekin oli pimeän vallassa. Sähköisku tipahdutti pääskysen tiedottomana maahan, mutta pian selvisi ettei se ollut kärventynyt ja hoiperrellen lähti liikkeille ja lopulta pääsi lentämään.

* * *

Tuhoisa tulipalo sai aikaan monen sadantuhannen menetyksen täällä Intercityssa sijaitsevassa Supermart-huonekaluliikkeessä viime viikon tiistaina. Mistä tuli sai alkunsa, se ei ole vieläkään selvinnyt vaikka "tiukkoja tutkimuksia" on suoritettu.

Aivan sen kintereillä lähellä oleva Thunder Bayn satamarakennuksen työ- ja varastohuoneen tulipalo todettiin alkaneen hitsaajan kipinästä, joka sai kosketuksen avoimena olleen öljy- ja kaasutankin kanssa

Vahinkoarvio kokonaisuudessaan on laskettu kohoavan $780,000.00. Ketään ei loukaantunut pahemmin, vaikka hitsaajalle tuli pieniä palohaavoja.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa viime tiistaina päätettiin että mitään uusia rakennushommia ei nyt aleta, mutta suoritetaan mo ninaisia korjauksia niin haalirakennuksessa kuin Iskun Puistossakin.

(Jatkuu sivulla 4)

Suuri mestari -- 23 pientä mestariteosta

LEO TOLSTOI

VALITUT KERTOMUKSET

3 OSAA — 475 + 490 + 455 SIVUA
2-väripäällykset — Koko teoksen hinta sid. $10.00

Leo Tolstoi tunnetaan kaikkialla profeetallisena yhteiskunnallisena julistajana ja maailman kirjallisuuden suurimpiin kuuluvana nerona. Hänen mahtavat romaaninsa "Sota ja rauha", "Anna Karenina" ja "Ylösnousemus" ovat eniten luettuja teoksia.

Tolstoin pienet romaanit, novellit ja kertomukset, jotka suomenkielellä ovat tähän saakka olleet verraten vähän tunnettuja, täydentävät omalta osaltaan hänen kirjailijankuvaansa. Tolstoin realistinen ja syvästi inhimillinen ihmiskuvaus on tuoreimmillaan ja puhtaimmillaan näissä kertomuksissa.

VALITUT KERTOMUKSET

I. Hyökkäys — Metsänhakkuu — Pyry — Kaksi Husaaria — Sevastopol — Kolme kuolemaa — Avio-onni

II. Kasakat — Vankina Kaukasiassa — Vanha Ruuna — Ivan Iljitsin kuolema — Saatana — Kreutzer-sonaatti

III. Isäntä ja renki — Isä Sergius — Tanssiaisten jälkeen — Hadzi-Murat — Väärennetty korkolippu — Aljosa Gorsok — Jumalaista inhimillistä — Minkä vuoksi — Kornei Vasiljev — Mitä näin unessa.

TOINEN KIRJAUUTUUS

Veikko Rissanen:

Yli kankaan ja kosteikon

152 SIVUA — HINTA SID. $2.75

Veikko Rissanen herätti 1960 myönteistä huomiota esikoisteoksellaan "Sininen siipipeili". Hänen toinen kertomuskokoelmansa "Yli kankaan ja kosteikon" johtaa lukijan erämetsien salattuihin maailmoihin. Kerronta on ulkonaisilta mitoiltaan vaatimatonta, hiljaista, mutta sisäiseltä arvoltaan vakuuttavaa, laadussaan harvinaisen puhdaspiirteistä ja persoonallista. Rissanen osaa kuunnella luontoa ja hän tajuaa sen syvimmän olemuksen. Hän on tarinoissaan tavoittanut sen, mitä metsästäjä etsii metsistä ja lukija tällaisesta kirjasta.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA TYÖN PUISTOSSA

KOLMEN HUONEEN YLÄKERRAN asunto vuokrattavana Työn Puistossa kivitalossa. Ihana ja kaunis paikka asua. Vuokra $45.00 kuukaudessa, johon sisältyy vapaa sähkö ja sauna. Voi muuttaa asumaan heti. Kysykää: Mrs. Anja Kassinen, Työn Puisto, 1742 Paris St., Sudbury, puhelin 673-7209. (14-16-18)

MYYTÄVÄNÄ

VIIDEN HUONEEN TALO myytävänä Long Lake Roadilla, 3 mailia neljän tien risteyksestä, rapattu kauttaaltaan, 3 kpl. kylpyhuone, öljylämmitys, täysikokoinen kellari, alhaiset verot. Hinta $11,000 käteisellä. Lähemmin: soittakaa 673-1019. (10—13)

HALUTAAN

ENGLANNINKIELTÄ PUHUVA NAINEN halutaan työhön pieneen ruokalaan ja ruokatavarakauppaan Levackin valtatien varrella. Kysykää: Art's Lunch, Chelmsford, Ont. Puhelin 855-7981. (14-16)

VUOKRATTAVANA

KAKSI 2-HUONEEN APARTMENTTIA vuokrattavana, vuokra $35.00 kuukaudessa. Kysykää: 36 Alder St., Sudbury, puhelin 673-9054. (14-16-18)

HALUTAAN OSTAA

PIENI KAMPPA, SELLAINEN missä voi "pätsäillä", ei mailia edempänä bussitiestä, Soon ja Mattawan väliltä. M. Palomäki, R. R. 2, Wahnapitae, Ontario.

Puu- ja kasvistarha

Työkaluja

Varastossa kaikenlaisia puu- ja kasvistarhatyökaluja ja -välineitä kohtuullisin hinnoin.

RUOHONKATKAISUKONEITA

Suuri valikoima nähtävänä

18" 39.95
20" 58.95
TOISIA 109.95 saakka

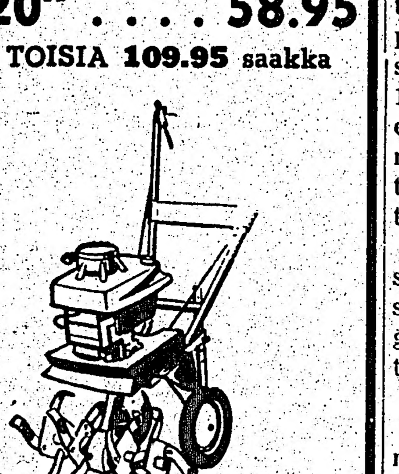

MAANMUOKKAUSKONEITA

Erikoisen käytännöllinen kasvismaan muokkauksessa. 22" varustettu 15" veitsiterillä.

109.95

Puutarhavarusteita

PIHATUOLEJA ..... 4.95 lähtien
Lasten leikkivälineitä — kiikkuja, keinutankoja, liukutelineitä ym.
Varjostimeja, barbecue-settejä, kumiletkua ym.

DOMINION TIRE STORES

111 Elm St. W., Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Visan ja Alertsin nuoren kaartin järjestämä "variety-show", missä on vaihteleva ja hauska ohjelma, sekä lopuksi luonnollisesti tanssia, on Finnish-haalilla perjantaina, toukokuun 17 pnä kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous Finnish-haalilla tiistaina, toukok. 21 pnä kello 7.30 ill.

Kuorolaisten harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30.

Vapauden johtokunnan kokous liikkeen konttorissa torstaina, toukokuun 16 pnä kello 7.30 ill.

Melody-orkesteri vierailee Wanupissa lauantaina, 25 pnä

Ensimmäinen hälytys siitä kun Sudburyn Melody-orkesteri vierailee Wanupissa lauantaina, toukokuun 25 päivänä. Orkesterilaiset antavat ohjelmaa ja ohjelman jälkeen seuraa yleinen tanssi, orkesterilaisten soiton tahdilla.

Kuten tiedetään ovat Laulu ja Soittojuhlat Torontossa tänä vuonna ja niihin osallistuu Melody-orkesteri, yhdistettyjen orkesterien esityksissä, johon tulee soittajia tänä vuonna Torontosta, Port Arthurista ja Sudburysta. Tällaiseen matkaan osallistuminen vaatii myös matkavaroja ja niin päätettiin vierailla Wanupissa ohjelmatanssi tilaisuudella.

Pitäkääpä mielessä tk. 25 päivä ja saapukaa suurella joukolla Wanupin haalille. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Maiden ja metsien ministeriö vastaa metsäpaloista?

Kaupunginhallinnon palo- ja valoasiain komitea ehdotti viikon lopulla, että Ontarion maiden ja metsien ministeriön virasto Sudburyssa ottaisi huolehtiakseen kaikki puskapalot kaupungin rajojen sisäpuolella.

Tämän esityksen mukaan mainittu ministeriö ottaisi vastuulleen puska- ja metsäpalojen sammuttukesesta koituvat kaikki kustannukset 14,093 eekkerinalan suuruisella alueella. Siitä palvelusta kaupunki maksaisi metsien ja maiden ministeriölle vuosittain $2,818 eli 20 senttiä eekkerinalalta.

Palokunnan päällikkö Bob Scott selitti, että ko. puskikoista on osa sellaista aluetta, minne ei kaupungin palokunnan laitteita ja välineitä voida lainkaan kuljettaa.

— Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

POIKETKAA!
LAKEWAY CONFECTIONERY
Hyvä varasto aikakausijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.
Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa suomalaisessa KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. 675-5251
125 Drinkwater St. Sudbury

OPTOMETRISTI
Nykyaikaiset silmien tarkastus- ja silmälasien valmistusvälineet
SILMÄMUNALINSSEJA
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156, kotiin 673-2674
36 Elm St. E. yläk., Sudbury, Ont.

Beaver Lakella esitetään näytelmä kesäkuun 23 pnä

Vapaudessa julkaistu beaverlakeläisten vetoomus on saanut vastakaikua, mikä on selvä osoitus sanomalehden merkityksestä nyky maailmassa. Muistakaa siis aina laittaa uutinen Vapauteen sellaisesta asiasta, jonka haluatte tulevan yleisön tietoon. Tässä tuli nyt lehdelle mainosta, mutta kun siihen oli näin hyvä tilaisuus, niin sitä ei voinut jättää käyttämättä.

Kuten tarkasti lehtensä lukevat muistavat, niin viime tiistaisessa Vapaudessa kehoitettiin kaikkia, jotka haluavat edistää kulttuuritoimintaa Beaver Lakella, ottamaan yhteys määrättyyn paikkaan. Siitä ei ole kulunut kuin viikko ja nyt jo Beaver Lakelta ilmoitetaan, että he ovat saaneet harjoittelun alaiseksi näytelmän "Lemmenvekseli". Näytelmä on suomenkielinen ja sen ohjaa Laila Rintamäki. Se on päätetty esittää kesäkuun 23 päivänä Beaver Laken haalilla.

Myöhemmin nuoret esittävät englanninkielisen näytelmän, mutta näistä asioista kuullaan vielä.

Eikö olekin hauskaa, että kansalaistemme keskuudessa on niin paljon aloitekykyisiä ja reippaita nuoria, jotka sekä suunnittelevat, että myöskin toteuttavat suunnitelmansa. Kaikkea onnea yrityksellenne.

Muiden paikkakuntien nuoret seuratkaapa esimerkkiä.

1. hukkumistapaus Sudburyn piirissä tänä keväänä,

Chapleau. — Täällä lähiseudulla hukkuneen 37-vuotiaan sunnuntaikalastajan Ramuald Bujoldin ruumis löydettiin uutteran naarauksen ansiosta perjantaina.

Bujold hukkui ollessaan yhdessä Emilio Marchipnin kanssa kalastamassa, jolloin heidän kanoottinsa kaatui Nemegosenda-joella, noin 19 mailia Chapleausta itään.

Liberaalit nimittivät ehdokkaansa

Täällä lauantaina pidetyssä Ontarion maakunnan liberaalipuolueen johtaja John Wintermeyer sanoi lauantaina Nickel Belt vaalipiirin nimityskokouksessa, että hänen puolueensa tulee, jos se valitaan hallitukseen pikapuolin pidettävissä maakuntavaaleissa, muodostamaan erikoisen Pohjois-Ontarion maantiejaoston pohjolan teiden rakentamisen nopeuttamiseksi.

Kokous nimitti Neelon Garson kunnan esimiehen Leo Jonesin liberaalipuolueen ehdokkaaksi tulevia maakuntavaaleja silmälläpitäen Nickel Belt vaalipiirissä.

Yliopiston rakennustarkoituksiin 7.8 milj. dollaria

Sudburyn yliopiston presidentti, Rev. Lucien Matte, selosti sunnuntai-iltana Cassio-motellissa pidetyssä yliopiston hallinnon illallistilaisuudessa, että mainitun laitoksen kehittämiseen sijoitetaan seuraavan 15 vuoden aikana $7,875,000.

Isä Matten selostuksen mukaan tästä summasta menee pääomasijoituksiin (rakennuksiin) $6,475,000; operatiiviseen tarkoitukseen $650,000, opiskelijain avustamiseen ja opetusohjelmaan $750,000.

Hänen selityksensä mukaan rakennusohjelma toteutetaan viidessä eri vaiheessa. Yliopisto on tällä hetkellä luonnollisesti kiintynyt rakennusohjelman ensimmäisen vaiheen toteuttamiseen, mikä on tarkoitus saada loppuunsuoritetuksi syyskuuhun mennessä 1964, sanoi puhuja. Täten varataan asunnot (rakennustoiminnan ensimmäisen vaiheen perusteella) 160 opiskelijalle (120 nuorukaiselle ja 40 neitoselle). Asuntorakennukset valmistetaan myös yliopistossa opettajatoimiville jesuiittapapeille. Hallinnolliset rakennukset ovat myös tarpeellisia yliopiston kehittämisen hyväksi ja niinmuodoin niiden valmistetaan syyskuuhun mennessä 1964.

— Sanomalehti on ikkuna ulkomaailmaan.

AJANKOHTAINEN, AISTIKAS JA ARVOKAS JULKAISU

VAPPU 1963

on nyt saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan kirjakaupastamme. Painettu hyvälle paperille, kaksivärinen kansikuva ja runsas kuvitus.

48 SIVUA — HINTA $1.00

Lähetetään myös Suomeen samalla hinnalla.
Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY ONTARIO

Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehitys

(Jatkoa sivulta 2)

pu Paasikiven—Kekkosen-linjasta, pyrkimys syöstä maa pois sen omaksumasta puolueettomuusasenteesta ja heittää se NATOn leiriin. Honka-rintaman, joksi tämä oikeistoliittotutuma itse alkoi itseään nimittää, todellinen päämäärä oli täten kaikille selvä.

Taantumuksellisten voimien poliittisen liittoutuman kokoonkyhäämistä säesti hillitön neuvostovastainen kampanja oikeistolehdissä — sekä taantumuksellisten ainesten aktivisoituminen.

Suomen kommunistisen puolueen toimintaselostuksessa 12 puoluekokoukselle huhtikuussa 1960 sanotaan jo mm.: "Neuvostoliiton vastaista propagandaa on oikeistolehdissä jatkuvasti. Suomalaisten kommunistien parjaus on jokapäiväistä. Se ulottuu lisäksi myös eräisiin maalaisliittolaisiin porvareihin ja kaikkiin niihin, jotka puhuvat myönteisesti Suomen ja Neuvostoliiton hyvistä suhteista . . . Länsi-Saksan kanssa on kanssakäyminen vilkastunut. Mitä erilaisimmat amerikkalaiset säätiöt, yhtymät ja yliopistot järjestävät suomalaisille poliitikoille, talousmiehille, opiskelijoille ym. nk. stipendi- tai luentomatkoja Amerikkaan. Niihin on useissa tapauksissa yhtynyt paitsi velvollisuus ylistää Amerikan oloja täällä myös Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden julkinen halventaminen."

Kaikesta tästä ilmeni epäilemättömästi, että taantumus valmistautui uuteen, ehkäpä kaikkein ratkaisevimpaan taisteluun Suomen tärkeimmän kysymyksen, ulkopoliittisen suuntauksen kohdalla.

NEUVOSTOLIITON NOOTTI

On itsestään selvää, ettei neuvostohallitus voinut olla välinpitämätön sen tilanteen johdosta, joka syksyllä 1961 kansainvälisen jännityksen huomattavasti kärjistyessä uhkasi Neuvostoliiton ja Suomen välisiä ystävällisiä suhteita. Neuvostoliiton hallitus lähetti lokakuun 30 päivänä 1961 Suomen hallitukselle nootin. Siinä kiinnitettiin huomiota länsisaksalaisen militarismin ja revanshihenkisten ainesten aggressiivisiin suunnitelmiin, jotka uhkaavat myös Pohjois-Eurooppaa, sekä siihen, että "määrättyjen piirien äänitorvena toimivat eräät Suomen lehdet aktiivisesti antavat tukensa NATOn jäsenmaiden vaarallisille valmisteluille ja näin edistävät sotapsykoosin paisuttamista Suomen ulkopoliittisen suuntauksen vastaisesti". Pitäen tarkasti kiinni Neuvostoliiton ja Suomen välillä solmitusta ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksesta Neuvostoliiton hallitus ehdotti Suomen hallitukselle neuvotteluja toimenpiteistä molempien maiden rajojen turvaamiseksi Länsi-Saksan ja sen liittolaisten sotilaallisen hyökkäyksen uhkaa vastaan.

Suomen hallitus esitti neuvotteluja Suomen tasavallan presidentin ja neuvostohallituksen päämiehen välillä. N. S. Hrushtshev esitti suostuvansa tällaisiin neuvotteluihin ja otti presidentti Kekkosen vastaan Novosibirskissä marraskuun 24. päivänä 1961. Marraskuun 26. päivänä 1961 julkaistussa tiedonannossa sanottiin, että vastauksena Suomen tasavallan presidentin pyyntöön Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtaja lausui, että neuvostohallitus pitää mahdollisena toistaiseksi lykätä ehdottamansa sotilaalliset neuvottelut.

Tieto neuvottelujen tuloksista otettiin positiivisesti vastaan Suomessa ja sen ulkopuolella — ensisijassa Skandinavian maissa hyvän tahdon ihmisten keskuudessa. Oikeistopiirit joutuivat hämmennykseen. Heidän toiveensa siitä, että neuvostonootti voi jopa saada aikaan "kriisin" näiden kahden maan suhteissa, särkyivät pirstaleiksi. Mutta selviydyttyään iskusta he aloittivat uuden hyökkäyksen hallitussuuntausta vastaan.

Erittäin myrskyisän aktiivisuuden kehitti tällä kertaa kokoomuksellainen pankinjohtaja Tuure Jaakko Junnila. Esiintymisissään ja mm. puheessaan eduskunnassa joulukuussa 1961 hän käytti vanhentuneita Neuvostoliiton vastaisia valheita ja samalla heitti lokaa presidentti Kekkosen päälle hänen noudattamansa Paasikivi-linjan johdosta. Toinenkin oikeistolainen kansanedustaja Ehrnrooth, jota lehdet nimitttävät "toisen suuren pankkiirisuvun edustajaksi", piti eduskunnassa parjauspuheen, joka sai suopean vastaanoton tannerilaisten pää-äänenkannattajassa Suomen Sosialidemokraatissa. Taantumus valmistautui vastahyökkäykseen.

Mutta tuolloin seurasi tapaus, joka sekoitti oikeistolaisten kortit. Marraskuun 14. päivänä 1961 presidentti Kekkonen ilmoitti hajoittavansa eduskunnan ja määräsi ennenaikaiset eduskuntavaalit helmikuun 4—5. päiväksi 1962. Tannerilaiset alkoivat pohtia, että jäämällä sellaisten ikimustien rintamaan kuin Honka-liitto he voivat menettää paljon ääniä eduskuntavaaleissa, erityisesti niillä paikkakunnilla, joilla selvästi osoitettiin tyytymättömyyttä liittoon maan kaikkein taantumuksellisimpien ainesten kanssa. Kokoomuksen keskuudessa esiintyi erimielisyyttä. Honka-rintama ratkeili kaikissa liitoksissaan. Viime hetkessä itse Honka odottamatta ilmoitti luopuvansa presidenttiehdokkuudestaan. Rintama hajosi.

Selostettuaan sitten 1962n vaalituloksia toteaa kirjoittaja:

Kokonaisuudessaan molemmat vaalit osoittivat Suomen kansan antavan täyden tukensa johdonmukaiselle ystävyyden ulkopolitiikalle Neuvostoliittoa kohtaan. Arvioidessaan vaalien tuloksia maan edistyksellinen lehdistö täydellä syyllä totesi, että valitsijoiden luottamuslause merkitsee selvää tuomiota oikeistopiirien politiikalle, joka vaarantaa Suomen kansaa.

KOKOOMUS JATKAA HYÖKKÄYKSIÄÄN YHDESSÄ TANNERILAISTEN KANSSA

Vaalien jälkeen muodostettiin yhteishallitus, jonka johtoon tuli tunnettu maalaisliiton edustaja Ahti Karjalainen. Huolimatta siitä, että kansallisen kokoomuksen edustajat tulivat hallitukseen, sen taantumukselliset piirit yhdessä oikeistososialidemokraattisten johtajien kanssa, jotka todennäköisesti eivät viisastuneet vaaleissa tapahtuneesta vararikosta, jatkavat hyökkäystään maan ulkopoliittista suuntausta vastaan. Mm. kesällä 1962 nämä piirit hyökkäsivät hallitusta vastaan sen johdosta, että viimemainittu oli antanut mahdollisuuden Maailman nuorison VIII festivaalin pitämiseen Helsingissä.

Siitä, että oikeistopiirit eivät ole laskeneet aseitaan vaalien jälkeen, puhuu sekin, että he ovat nostaneet melun Saimaan kanavaa koskevaa sopimusta vastaan.

Tuntuisi siltä, että kaikki Suomessa olisivat todella vilpittömästi kiinnostuneita tästä tärkeästä sopimuksesta, erittäinkin ottaen huomioon maan itäosien taloudellisen kehityksen, ja olisivat tervehtineet sopimusta tyydytyksellä. Tähän sopimukseen suhtautui tyydytyksellä suurin osa Suomen kansaa.

Tästä huolimatta oikeistopiirit samoin kuin tannerilaiset aloittivat ilkeämielisen kampanjan sopimusta vastaan esittäen, että se on muka taloudellisesti epäedullinen, tarkoitukseton jne. Todellisuudessa taantumukselliset piirit eivät saa rauhaa sen vuoksi, että tämä sopimus, jolle luotiin pohja perusteellisesti parantamalla Neuvostoliiton ja Suomen keskinäisten suhteiden ilmapiiriä, omalta osaltaan edistäisi näiden suhteiden edelleen kehittämistä.

SUOMEN VIRALLINEN ULKOPOLITIIKKA EI OLE KONJUNKTUURI-ILMIÖ

Iljinski selostaa sitten etenkin Suomen ja Neuvostoliiton taloudellisten suhteiden myönteistä kehitystä korostaen samalla Suomen tuonnin lisäämisen merkitystä Neuvostoliitosta. Hän päättää kirjoituksensa sanoen mm.:

Kaiken sanotun valossa tulee selväksi, miksi Suomen kansa on jo kauan sitten tuominnut maan määrätyt poliittiset ryhmittymät, jotka asettavat solidaarisuutensa imperialistisia valtioita kohtaan kansallisia etuja korkeammalle ja jotka pyrkivät vetämään ristin sen ulkopoliittisen suuntauksen yli, joka on osoittautunut suotuisaksi sodanjälkeisten vuosien vaikeissa olosuhteissa. Suomen kansan terveet voimat ovat pitäneet ja pitävät tätä suuntausta ainoana mahdollisena, Suomen kansallisen turvallisuuden täydellisesti takaavana nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa. He eivät pidä Paasikiven—Kekkosen linjaa ohimenevänä konjunktuuri-ilmiönä, poliittisen pelin kohteena, vaan Suomen kansallisen ulkopolitiikan, rauhan, puolueettomuuden ja Neuvostoliiton kanssa ylläpidettävän ystävyyden politiikan horjumattomana perustana ja kulmakivenä.

Suomessa työkansa ei säikkynyt sääsuhteita

Helsinki. — Suurimmassa osassa maata vallinneesta sateisesta ja koleasta säästä huolimatta muodostuivat vappujuhlat vaikuttaviksi tilaisuuksiksi, joille antoivat leimansa tunnukset rauhasta ja työtätekevien elinetujen puolustamisesta. Monissa asutuskeskuksissa vappukulkueet marssivat hiljaisen sateen valuessa alas taivaalta, mutta marssivat kuitenkin. Oikeastaan kehnon sään verotus osanottajamarssiin jäi suhteellisen pieneksi.

Vappupuheissa kiinnitettiin erikoista huomiota hallituksen liikevaihtoverouudistussuunnitelmaan ja todettiin, että tässä maassa yritetään jälleen "tervehdyttää" valtion taloutta vähävaraisimman väestön kustannuksella ja kapitalistien eduksi. Hallituksen suunnitelmien kaatamiseksi tarvitaan kipeästi työkansan yhtenäisyyttä ja siksi vaatimus rivien tiivistämiseksi esitettiin niin kulkueiden tunnuksissa kuin puheissakin.

Turun vappujuhlassa oli yleisöä noin 15,000 ja Tampereella 6,000. Samaan yleisömäärään päästiin myös sateisessa Porissa, mutta Oulussa, missä ajoittain näyttäytyi myös aurinko, juhlaan osallistui 8,000 henkilöä. Kuopion vappujuhlan osanottajamäärä oli 7,000.

Työväen kansainvälinen solidarisuus, rauhan turvaaminen maailmassa, kamppailu maamme työtätekevien elinetujen puolesta saivat jälleen voimakkaan ilmauksen Helsingin vappumarssissa ja Kaisaniemen perinteellisessä juhlassa.

Epävakainen vappusää ei estänyt pääkaupungin työläisiä lähtemästä sankoin joukoin liikkeelle lippuineen ja tunnuksineen. Tihkusade kostutti niin kulkueen kuin kentälle kokoontuneen juhlaväen mutta ei pystynyt laimentamaan juhlamieltä. Päinvastoin sateen kastelemat taajat rivistöt olivat entistäkin selvempänä osoituksena siitä, että ei olla millään huvikävelyllä vaan vakavalla asialla: näyttämässä tietä parempaan huomispäivään.

"Käy eespäin väki voimakas" — tämä kulkueen kärkitunnus soveltui koko juhlan keskeiseksi tunnukseksi. (Julkaisemme erikseen kansan edustaja Hertta Kuusisen ajankohtaisen vappupuheen.)

"KAKSI SUURTA" YKSIMIELISIÄ NEW YORKISSA

YK, New York. — Yhdysvallat ja Neuvostoliitto olivat molemmat mukana päätöslauselmaluonnoksessa, jossa YKn sosiaalivaliokunta ilmaisee huolestumisensa jatkuvan kilpavarustelun johdosta.

Osoittaen harvinaista yksimielisyyttä nämä maat vaativat myös YKta jatkamaan tutkimuksia sosiaalisista eduista, jotka voisivat olla seurausta aseidenriisunnasta.

Rouva Jane Dick sanoi Yhdysvaltain hallituksen uskovan, että kansainvälisesti valvottu aseidenriisunta tulisi olemaan "suunnattoman siunauksellista".

Neuvostoliiton edustaja rouva Zoia Mironova sanoi kilpavarustelun vaativan suuria varoja, jotka voitaisiin paremmin käyttää ihmiskunnan välttämättömiin tarpeisiin.

YKn pääsihteeri U Thant tarjosi suuret päivälliset aseidenriisuntakonferenssiin osallistuvien 17 valtuuskunnan johtajille.

Hänen odotetaan käyttävän henkilökohtaista vaikutusvaltaansa ydinkiellon aikaansaamiseksi ja aseiden riisuntaneuvottelujen edistymistä haittaavien muiden kysymysten ratkaisemiseksi.

Geneve. — Neuvostoliitto syytti länttä aseidenriisuntakonferenssin käyttämisestä aseistautumiskilpailuun tähtäävien pyrkimysten peittämiseen. 17 vallan aseidenriisuntakonferenssin maanantain istunnossa neuvostovaltuutettu Tsarapkin sanoi, että 17 valtion valtuutetut tuhlasivat yksinkertaisesti aikaansa Genevessä.

Yhdysvaltain valtuutettu sanoi olevan mieletöntä Tsarapkinin kohdalta väittää, että aseistautumiskilpailu oli "jonkinlainen lännen pelkästään kiusanteon mielessä harjoittama soolotoiminta."

Stelle sanoi, että ainoastaan suurvaltojen yhteistoiminta voisi tehdä lopun aseistautumiskilpailusta.

Neuvostovaltuutettu suositteli Varsovan sopimusmaiden ja Atlantin liiton välille hyökkäämättömyyssopimusta ja lisäsi, että Länsi-Saksa haluaa uutta sotaa voidakseen toteuttaa aluevaatimuksensa.

Käki kukkui Suomessa

Helsinki. — Käheä-ääninen käki kukkui Träskändassa Petaksen luonnonsuojelupuistossa maanantaiaamuna, mutta tämä ei kuitenkaan ollut ensimmäinen ja ainoa Suomeen tullut käki. Yliopiston eläintieteellisestä laitoksesta kerrottiin, että viime päivinä on käkiä saapunut Suomeen runsaasti.

Port Arthurin kuulumisia

(Jatkoa sivulta 3)

Kun nyt tulleet vesisateet sulattavat routaa syvemmältä maasta, niin suoritetaan Iskun Puiston puhdistus. Sitä varten talkoot sovittiin tuokokuun 25 päiväksi, jolloin emännät valmistuvat lähtemään mo jakan keittoon kello 7.30 aamulla.

Ilmoitettiin Järjestön vt. sihteerille järjestetyn puhetilaisuus sunnuntaina, toukokuun 19 päivänä, kello 2 iltapäivällä.

— ATH.

KIITOS

Sydämelliset kiitoksemme haluamme lausua kaikille sukulaisille, tovereille ja ystäville siitä suuresta yllätyksestä jonka järjestitte meidän uuteen tupaamme ja samalla myös syntymäpäiviemme merkeissä, jotka olivat 14 ja 15 päivinä toukokuuta.
Kiitos kaunis alkuunpanijoille ja illan emännille siitä suuresta työstä ja vaivasta jonka teitte meidän edestämme.
Kiitos myös teille jotka otitte osaa, vaan ette voineet saapua.
Vielä kerran kiitos niistä herkuista ja rahalahjasta, jotka jätitte käydessänne.
Teitä kaikkia kiittäen muistamme aina.

EMMI JA HANNES SUOMALA
R. R. 2, Kelly Lake Sudbury, Ontario

KOKOUSKUTSU

WORKERS' CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LIMITEDIN
jäsenistön ja kuluttajien
VUOSIKOKOUS
pidetään
CSJ:n South Porcupinen osaston haalilla tiistaina, toukokuun 21 pnä, alkaen klo 8 illalla

Kokoukselle esitetään tili- ja toimintakertomukset vuodelta 1962, sekä käsitellään sääntömääräiset asiat ja liikettä koskevat kysymykset.

Huom! Vuosikokous pidetään ainoastaan South Porcupinessa, liike varaa vapaa kyydin Timminsissa asuville ja sitä haluaville asiakkaille. Lähtöpaikka ukrainalaisten haalilta puolituntia ennen kokouksen alkamista.

JOHTOKUNTA.

VI-AL VARIETY NIGHT
Visan ja Alertsin toimesta
Finnish haalilla
PERJANTAINA
tk. 17 pnä klo 7.30 illalla
TANSSIA
ohjelman jälkeen
Sisäänpääsy $1.00
TERVETULOA!

TILATKAA
PUNALIPPU
$1.00 VUOSIKERTA
PUNALIPPU on Neuvosto-Karjalan Kirjailijaliiton kaunokirjallinen julkaisu, aikaansa seuraava virkeä kulttuurilehti, sillä on hyvä avustajakunta ja laaja lukijapiiri Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Se ilmestyy suomen kielellä kuusi kertaa vuodessa, 128 sivuisena ja runsaasti kuvitettuna.
PUNALIPUSSA julkaistaan Karjalan kirjailijain teoksia, proosaa ja runoutta sekä suomennoksia neuvostokirjallisuudesta. Lehti tarjoaa lukijoilleen novelleja ja kertomuksia, runoja, näytelmiä, kuvauksia, muistelmia ja kirjoitelmia, raportaasheja, kirjaesityksiä ja arvosteluja.

TILATKAA
NEUVOSTOLIITTO
Kerran kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti. Tilaushinta:
$2.50 VUOSIKERTA
Tämä julkaisu esittelee Neuvostoliiton näköaloja kansainvälisistä asioista; sen kirjeenvaihtoverkostoon kuuluu julkisuustoiminnan johtajia, tiedemiehiä ja kirjailijoita, jotka ilmaisevat omat mielipiteensä päivänpolttavista ongelmista. Siitä löytyy laajoja raportteja maan ekonomiasta, tieteestä, kulttuurista, taiteesta, kasvatustyöstä, urheilusta, työnteosta sekä Neuvostoliiton elämän muilta aloilta.
Julkaisu käsittää 56 suurikokoista sivua, runsas ja erinomainen kuvitus.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Levyuutuus!
Harmonikan maailman mestaruuden voittanut
IONA REED
yhdessä opettajansa
KARL PUKARAN
kanssa ovat levyttäneet pitkäsoittolevyn, jossa he yhdessä esittävät kaikkiaan yhdeksän kappaletta vaihdellen aina klassillisesta nykyaikaiseen musiikkiin.

Levy sisältää seuraavat kappaleet:
CONCERTO NO. 1 (Reed—Pukara)
CLAIR DELUNE (Reed)
HOLIDAY CAPRICE (Reed)
DANCE OF THE HOURS (Pukara—Reed)
CLARINET POLKA, duetto (Pukara—Reed)
TICO-TICO, duetto (Pukara—Reed)
PARISIAN MOODS, duetto (Pukara—Reed)
TOO FAT POLKA, duetto (Pukara—Reed)
DIZZY FINGERS, duetto (Pukara—Reed)

Tämä levy on soitettava 33⅓ nopeudella mikroneulan kanssa

Tätä harmonikan maailman mestarin levyä on nyt saatavana levyosastoltamme. Tilauksen mukaan lähetämme sitä kaikkialle Canadassa.

Levyn hinta $3.98
(ynnä 12c myyntivero Ontariossa)
Postin kautta lähetettynä on Ontariossa lisättävä 23c ja British Columbiassa 30c postikuluihin.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO